رازونه

Ketabton.com

(لیکونکی: احمدشاه (پوپلزی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

|||||||||||||||||||||||||||||||||||||

دکتاب نوم: رازونه

ليکونکی: احمدشاه (پوپلزی)

کمپوز : احمدشاه (پوپلزی)

ډیزاین : احمدشاه (پوپلزی)

ناشر :احمدسمير " پوپلزی"

دچاپ شمير: 1000 ټوکه

د1382 هجري شمسي کال د ميزان د ميا شتي 26 نيټه

پيښو ر ، پاکستان

دچاپ حق محفوظ دي

د خپل گران پلارد ارواح خوښۍ په خا طر

شروع دسرطان 3 خاتمه دميزان 18

ستاسي د نيکو هيلو او نظرياتو په هيله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

احمدشاه (پوپلزی)
دالاهي ارشاداتو مفسر
دپښتنو دادبي تاریخ سپاهي
شاعر، لیکوال او نقد ګیر

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

د پروردګارعالم د هغه بې شماره رحمتونو اومهربانیوڅخه چي پخپلوبندګانو یي لري پخپل نوبت شکرکاږم . په ډېرفخراوسر لوړي سره الاهي هغه تحفه چي د قرآّن پنوم یادیږي پخپل غیږ کي د زړه په سرداسي ټینګه نیسم چي د زړه ټول حرکات مي د قرآّن د جملوسره ملحق سي . په سترګو مي هغه مبارک ارشادات چي دقرآّن په سپیڅلو صفحاتوکي په زرینه توګه لیکل سویدي ولیدل سي . په غوږونو کي مي هغه آّوازونه طنین ادازسي چي د حضرت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلال (رض) دخولي څخه اوس هم د هوا په امواجوکي په حرکت کي دي او وي به . پلاس مي هغه قلم را وا خيستل سي او په گوتو مي هغه څه وليکل سي کم چي درسول الله (ص) دخولې څخه راوتي وه ډير د شکرځای دئ چي نن بياداسلامي ارشاداتو پربنسټ ولاړ هغه قوانين چي د حق او حقيقت تهداب لري وخپلو گرانو ويونکو اومينه والو ته په ډيرشوق او ذوق سره په داسي حالت کي وړاندي کوم چي د هجرت څه دپاسه نولس کاله کيږي .

په دي کتاب کي حتي الوسع کوښښ سويدی داسي مسائيل اوسوالونو ته جواب راوکښل سي چي د جامعي د روزمره اوحادو موضوعاتو د پاره څه ناڅه درك او فهم پيداکړلسي زياته برخه ددې کتاب په نقلونو اوکيسو باندي ولاړه ده که څه هم موږ دانقلونه په پوره ډول او پوره حالت سره نه دي بيان کړي خو بيامو هم دومره کوښښ کړيدی چي اصلي مقصد اوهغه څه چي زموږ مقصد دی د دي کيسي څخه هغه وخپلو گرانو ويونکو ته په ساده اولنډو الفاظو کي وړاندي کړو. دلته ټول جوابونه دقرآن پاك په لارښوونه اودالله (ج) دخاص استازي حضرت محمد (ص) په رهنمودونوغني سويدي . موږ دا کتاب په دي خاطر دکيسو او افسانو څخه جوړکړځو زموږگران مينه وال خپل ځان اوخپل ذهن اندازه کړي چي څومره دمعلوماتو په درلودلو سره غني دي بعضي داسي مسائيل په ذهنونوکي په غلط فهمۍ سره ځای په ځای سوي وي چي د هغو اټکل اکثره حقيقت ښکاره کيږي . خو په اصل کي داسي نه وي . زموږ هدف دلته دداسي مسائيلو د حل او روښانه کيدو څخه دئ . په دي لاره کي هرهغه په اسلام مين وروراو خورچي وکولای سي د خلقو په ذهنونو کي مثبت او سالمه ځرگندونه ښخه کړي پروردگارعالم به ورته په دنيا او آخرت کي سربلندي اوعزت ور په برخه کړي . خصوصاً په داسي شرائطو کي چي د حق اوحقيقت څخه خلگ د تيښتي وخواته لاره هماروي او ياخو د خپلي گټي په خاطرد بدعتونو لاري جوړوي په اين وآن سره (په درواغو ، چل اوفريب سره) د خود ساخته (د خپل ځانه څخه په جوړسوي احاديثو اوبيځايه ويناگانو) زموږ په پاك اوسپيڅلي دين کي داسي کرغيړن نشرات خپروي چي دضعيف البنيه او سست ايمانه کسانود پاره د قبليدو چانس برابريږي . په دي لاره کي د ټولو منورو علماوو، دانشمندانو اوسپيڅلو مسلمانانو څخه داهيله کوم چي خپل ايماني او وجداني مسئوليت په نظر کي ونيسي هغه دسايس او اسلامي ضد تگ لاري چي دعوامود فريب اوخطا ايستلو په غرض د کفراو الحاد له خواڅخه را منځ ته کيږي د علم او قرآني ارشاداتو په رڼاکي د نابودی کندي ته واچوي.

احمدشاه (پوپلزی)

دالاهي ارشاداتو مفسر

دپښتنو دادبي تاريخ سپاهي

شاعر، ليکوال او نقد گير

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او تد بر

وايي په تيره زمانه کي يو ډيرمشهوراو نامداره شخصيت وو. د ده دومره دبدبه اوقدرت وو چي د هغه وخت چارچاپيره ټول ژوندي موجودات د ده ترامرلا ندي وه اوهيڅ کس سرکښي نه کول مرغانو هم په هواکي د ده د اجازي نه بغيرحرکت نسواى کولاى ټول بلبلان او پرندگان د ده په امر ږغيدل او چپ پاته کيدل وحشي حيواناتو هم د ويري څخه هيڅ داسي کارنسواى کولاى چي هغه د دې مشهور شخصيت د خبرتياڅخه ليري واى لنډه دا هر وخت او هرزمان چي به دا شخصيت تلئ اويا به يې سيراو سياحت کاوه نو د هوا مرغانو به دده پرسرباندي پخپل پروازسره د لمر وړانگي پټولې بادونه ديوان او پيريانان ټوله دده ترامرلا ندي تيارسى ولاړوه ټول زيروح به دده ترشاه دلښکرپه توگه قطار دريدل.

وايي يوه ورځ دا مدبره شخصيت چيري په گښت وتلى ووکله چي بيرته راتلى وي ليدل چي يوه دانه مرغه په هواکي نسته ډيرپه غصه کي سو او امر يې وکړچي کله دا مرغه راغلئ ورته به سزاورکول کيږي ، په لحظوکي مرغه را ورسيدئ په ډير قهر ورڅخه پوښتنه وسول . چيري تللى وي ؟ مرغه چي ډير ويريدلئ وو په ډيره عاجزي سره يې وويل :.باداره مامه وژنه ما تاته نن ورځ يوډيرعجيبه خبرراوړيدئ.

مدبره شخصيت ځني وغوښتل چي نکل وکړي مرغه ورته وويل ((کله چي زه ستادسترگو څخه پټ سوم ماداسي يوښار وليدى چي هلته د هغه ښار واکداره ښځه وه اوهغې په ټول ملك باندي حکمروايي کول ستا د ملك ترادارې لا ندي نه دي)).

مدبره شخص چي داخبره واوريدل ډير په تعجب کي سومرغه ته يې وويل ((زه به درته خط وليکم هغه يوسه او ورته وريې کړه))

مرغه هم هغه ومنل خط يې واخيستى او پخپل مشوکه کي يې ټينگ ونيوي هوا ته والووتى ،کله چي وهغه ښارته ورسيدى نويې خط دمليکي يا د هغه ښار پادشاه چي ښځه وه په مخ کي وا چاوه خپله بيرته په هوا سواو په يوه درخته کي کښې نستى کتل يې چي مليکه څه کوي ، مليکې چي خط خلاص کړاووې وايه پوه سوه چي داکارد يوه عادي سړي نه دى . خپل وزيران يې را وغوښتل او دا احوال يې ورته و وايه . ددې ځاى وزيران چي ډيرجنگيالي او زورور خلگ وه ټولو و ويل ((موږ ځو اوداسړى وژنو او ملك يې ورته خراب کوو)) .

مليکې خپل وزيران ددې کارڅخه منع کړل او هغوى ته يې و ويل ((تاسي فکر وکړى موږ ته داخط اواخطارد يوه مرغه پلاس را ليږل سويدئ په دې کارکي حتماً لوى لاس سته اودا يو ساده کارنه دئ د جنگ څخه به تيرسو او ددې کار دمعلومولو د پاره به زه خپله ځم اوگورم به چي دا څوك دئ اوڅه غواړي)).

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هرصورت د ملیکي او مدبرسړي تر منځ رابطه همدغه مرغه ټینګه کړه سفرآّغازسوکله چي دمدبرسړي ودربارته ورسیدل وي لیدل چي د اوبو په منځ کي یو تخت پروت دئ چي باید دا باندي کښیني وې غوښتل چي خپلي پایڅې راپورته کړي بوټونه وکاږي او په اوبوګډه سي داکاريې هم کاوه ، خومدبره سړي ورته وویل.

((راځه دلته اوبه نسته اوبه تر ښیښي لا ندي دي)) .کله چي داملیکه وتخت ته نژدې سوه هم هغه تخت ووکم چي ددې په خپل درباركي ددې تر پښولا ندي پروت وودا بله یوه د قدرت بیلګه ددې مدبره شخص له خوا ورته وښودل سوه ملیکه چي ډیره پوهه اوهوښیاره ځیرکه ښځه وه د بیرته رسیدو په وخت کي یې خپل وزیران را غونډکړل تکراراًیې بیا ورته و ویل جنګ کمه فایده موږ ته نه رسوي ددې پرځای چي خپل خلګ و وژنو باید د صلح څخه کاروا خلواوخپل ملك خراب نه کړو پخپل عاقلا نه تدبر سره یې وطن د بربادی اوانسان وژني څخه وساتی اودمدبره سړي سره یې ددوستي تړون لاس لیك کړ په نتیجه کي دواړه ملکونه سره یو او مضبوط هیواد سو.

سوالونه

.1ددې مدبره شخص نوم څه وو؟

.2دا ملیکه څوك وه او نوم یې څه وو؟

.3ددې مرغه نوم څه شي دی ؟

جوابونه

.1حضرت سلیمان علیه السلام.

.2بي بي بلقیس وه چي اول یې ولمرته سجده کوله (کافره وه) خو د سلیمان علیهم السلا م سره تر واده کولو وروسته مسلمانه سول.

.3په قرآّن شریف کي د هُد هُد په نوم ولي موږ يي دملا چرګك پنوم يادوو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ

.1ددې قصې څخه تاسي څه مطلب واخیستئ ؟

.2دژوندانه په کارونوکي باید دکمي لاري څخه کار واخلو؟

.3که د خپل عقل او تدبر څخه کاروا نه خلو څه به وسي ؟

خدای تعالي (ج) په قرآن عظیم الشان کي فرمایي

))آیاهغه کسان چي علم لري اوهغه کسان چي علم نلري سره برابردي ؟ ((

هیڅکله نه سره برابرکیږي.

زموږ رسول اکرم(ص) فرمایي : ((علم زده کړي ځکه شرافت د انسان په علم اوادب سره دی په مال اودنیاسره نه دی))

شرافت الا نسان باالعلم ولا دب لا باالمال والنصب) حدیث نبوي(

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واده شپه

په تیره زمانه کي یونجار وو چي په ملك کي دقحطۍ او وچکالۍ له امله مجبوره سوخپل کوراوکلي پرېږدي دیوې گولې ډوډۍ دگټلو د پاره باید یو بل چیري مسافرت وکړي. هغه وو چي خپله بستره یې و تړله اود سفرموزې یې په پښوکړې دکوره څخه یې د خدای په اماني وکړه او رهي سو. یوه کلي ته ورسیدۍ دځانه سره یې فکروکړچي شپه به دلته تیره کړم اوسبا به حرکت کوم .دلته په دې کلي کي هم د ژوند ټول اړخونه په ټپه دریدلي وه. یوخیاط وو چي هغه هم غوښتل و یو بلي خواته سفر وکړي چانس ورته یاري وکړه د یوه نه دوه ښه دي سره ملگري سوه اوسهاردواړه رهي سول . پس له منزل وهلو بیا هم د خپلي شپې د تیرولو د پاره په یوه کلي کي ډېره سول . ددې کلي خلکو هم ډیرښه ژوند نه درلود، یو زرگر چي ډېر لایق او دانسته وو د دې دوو مسافرو سره مخامخ سو هغو ته یې وویل ((ماته احوال راغلی دی په پلاني ښهر کي ډیره ښه مزدوري پیداکیږي انشاء الله خلگ به زموږ سره کمك وکړي)) سهارسو د دوو نه دري ښه دي سره ملگري سول او پخپل سفر یې پیل وکړ څوشپې او ورځي یې منزل وکړ ډیرستړی سول په گده یې سلاح وکړه چي صبا به منزل نه کوي شپه سوه دري واړه ویده سول ، نجار چي د خپلو ماشو مانو په فکر کي ډوب دی خوب نه ورتلی کرار ولاړ سو د خپلي لور په یاد یې د لرگي څخه یوه دانه نانځکه یعني یوه دانه ناوکۍ جوړه کړه بیاراغۍ کرار پخپل ځای کي پریوتی خیاط هم د یوه اړخ څخه په بل اړخ اوښتی ډیرخوب نه ورتلی را ویښ سو ناڅاپه یې سترگي پر نانځکي ولگېدې پوه سو چي دا کار د نجار دئ سمدلاسه یې یوڅه ټکړې چي درلودې هغه یې قیچي او ناوکۍ ته یې یوه دانه کمیس جوړکړ ،دی هم راغئ پریوتئ د سهارخوا وه زرگرد خو به راکښې نستی سترگي یې پرناوکۍ ولگیدې دی هم پوه سو چي دې دوو نفرو خپل کمال ښکاره کړ زه پاته سوم زه هم باید څه ناڅه وکړم ده هم پخپل نوبت سره د سرو یاسپینو څخه یو امیل ورته جوړکړ اود ناوکۍ په غاړه کي یې واچوۍ بیرته راغۍ او پخپل ځای کي ویده سو، خیریوه شپه وه تیره سوه سهاردرې واړه د خوبه را ویښ سول چي گوري یوه ډیره ښایسته پیغله په جاماو زیور آراسته ناسته ده هریوه ددې درو واړوڅخه غوښتل چي دا پیغله پخپل نامه کړي کرار کرار دوستي په دښمني تبدیلیږي دعوه ده.

سوالونه

1.اوس تاسي و وایاست دا پیغله باید دکوم کس حق وي ؟

2.اسلامي شریعت په دې باره کي څه ویلي دي ؟

3.هغه کس چي په زوره دا پیغله و ځانته غواړي حقه خبره ده ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوابونه

.1اسلام وايي بايد د پيغلي څخه پوښتنه وسي چي ددې دروكسانو څخه كوم يوددې خوښ وي هغه دي وغواړي.

.2دوه نفره به شاهدان سي او يونفربه زوم.

.3هرهغه كس چي په زورسره دا پيغله ځانته غواړي د اسلام د دين مخالفت كوي مورې شاهدان يو،پلار،اكا،ماما،ورورا وټول دوستان حاضر وي د نكاح په وخت كي مگر بيا هم قاضي،مفتي ياملا امام دوه نفره شاهدان وناوي ته استوي پوښتنه تري كوي چي ستاد نفس او مهر وكيل څوك دى ؟ هغه وخت چي ناوي د خپلو قريبانو څخه يوكس انتخاب كړي هغه كس بيا د انجلي وكيل گرځي او د انجلۍ په عوض خبري كو كه چيري دا انجلي پخپله ودې قاضي يا مفتي يا ملا امام ته حاضره سي هيڅ ممانعت د اسلام د نقطه نظره نسته ، خودا چي په اسلام كي شرم ، حيا اود مور پلار احترام ضروري خبره ده اوهيڅ موراو پلار د خپل اولاد په بده نه وي روا داره نوپه همدې خاطر انجلۍ پخپله خوښه يوكس انتخابوي . ضرورنه ده چي هغه يې پلار وي يا نژدې دوست .

اودا خبره بايد د ياده څخه ونه باسو چي د نكاح د ترلوڅخه مخ كي رضايت اود تفاهم خبري سوي وي په دې ورځ صرف انتهاي فيصله كيږي.

په نتيجه كي ددې ناوي رضايت شرط دئ . بيله رضايته نكاح نه ترل كيږي اونه يې څوك په زوره سره نكاح كولاى سي . ځكه په زورسره نكاح ترل حرام دي .بلكه نكاح يې هم نه كيږي .

هغه كسان چي دا فكرلري چي گواكي انجلۍ دموراو پلار په رضا وركول كيږ ي د سره څخه غلطه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق مهر

ډیرکلونه مخ کي یوپادشاه وو یوه لوریې درلودل یوه ورځ دې پادشاه قسم وخوړ ((خپله لوربه ترهغوپوري چاته ورنه کړي څوددې انجلۍ په حق مهرکي ددې دنیاپه اندازه دارای وانه چوي)) کلونه تیریږي انجلۍ غټه کیږي د انجلۍ مور و پادشاه ته وایې دا انجلۍ غټه سوه چاته یې ورکړه پریږده چي پخپل بخت پسې ولاړه سي.

پادشاه قسم خوړلئ وود خپله عهده څخه نه وزي داسي سړی هم نه پیداکیږي چي دومره مالداره او دنیاداره وي د انجلۍ مور او دوستان ډیرخپه وو آخریې په پادشاه زور راوړئ چي څه ناڅه وکړي . پادشاه مجبوره سو اعلان یې وکړئ هرهغه کس چي ددنیا په اندازه زما دلور پوره ولور راکړي هغه ته به یې ور په نکاح کړم شرط دادئ هغه کس چي دا ولور ومني او بیایې ادا ْ نکړای سي نود هغه سر به پرې کیږي.

دې دوو شرطوته هیڅ کس هم نه حاضرکیدی یوه ورځ یوسړی حاضرسو چي د پا دشاه دواړه شرطونه ومني پادشاه وخپل ځانته ومنځ سړي اقرار وکړ چي زه حاضریم ددې شرط په اداکولوسره د پادشاه لور ځانته په نکاح کړم پادشاه ورنه پوښتنه وکړه . ستاپادشاهي اومال دولت چیرته دئ ؟

((سړي وویل زه نه پادشاهي لرم او نه هم دنیا دولت)) . پادشاه فکر وکړداسړی یا خولیونی دی او یاهم د ژونده بیزاره سوی ، په هرصورت پادشاه امروکړصبا ته راسه اود ټولوخلقو په مخکي اقرار وکړه ، سړی ولاړی اوسهار سباحاضرسو پادشاه خپل وزیران ټوله د شهادت د پاره را ټول کړیوه قاضي القضات د سړي څخه پوښتنه وکړه

((تاددې انجلي دمهرد پاره چي پادشاه حکم کړیدئ ددې دنیا په اندازه ولور راوړیدئ ؟)) سړي اقراروکړهو.

قاضي وویل کمه دئ ؟

سړي دخپله جیبه څخه قرآن عظیم الشان را وایستی دقاضي په مخ کي یي کښیښیودئ اودا مبارك آیت یې ورته ولوست.

لا رطب ولا یاْ بس الا في کتب مبین.

ترجمه : نه وچ سته اونه لوند په مځکه اوآسمانوکي مګرپه دې کتاب کي ښکاره .

سړي وویل داکتاب ددې انجلي تر ولور په زرهاووچنده درووند دئ قاضي ومنل . او پادشاه ته یې قناعت ورکړ. سمدلاسه یې نکاح وتړل سول اوسړی چي د قرآن عظیم الشان لوستونکی اوقبلوونکی وو د پادشاه زوم سو.د انجلي مورهم ډیره خوشحاله سوه او انجلۍ هم پخپل بخت ورسیده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه

.1قرآن څه شي دئ ؟

.2وچاته نازل سويدئ اود چاپه واسطه مورږ ته ښوول سويدئ ؟.

.3د پادشاه په ملك كي كم قانون حكم فرماوو؟

.4مهرڅه شي دئ ؟

.5اودامهر د چاحق دئ ؟

جوابونه

. 1قرآن د الله پاك كلام دئ.

.2وحضرت محمد (ص) ته نازل اود هغه په واسطه مورږ ته ښوول سوی دئ .

.3پادشاه مسلمان اوداسلام قانون په ملك كي رائيج وو.

.4مهرد انجلۍ په حق كي بخښنه اوددې خپل حق دئ

)خاص الخاص.(

.5داچي بعضي خلگ د انجلۍ مهراخلي او پخپله رضايې وځانته مصرفوي بل كل حرام دئ كه چيري انجلۍ خپل رضايت وښودئ وهرهغه كس ته چي ددې رضا وي پروا نلري غيرله دې هيڅ كس دا حق نلري حتي كه خاوند (ميړه) يې هم وي چي ددې مهر څخه استفاده وكړي.

اصلاً په حقيقت كي مهر د نكاح د ترلو په وخت كي په هم هغه ساعت و ښځې (ناوي ته) وركول كيږي . اوياهم د ناوي وكيل ته سپارل كيږي بيا د هغې خوښه ده چي څه په كوي . اويا يې چاته بخښي . اويايي دخپله ځانه سره ساتي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای (ج) سا تنه

په تیره زمانه کي یو ډیرظالم پادشاه وو د خلکو وژل ،ژوندي ښخول او په سرکي د ژوندي انسانانومیخونه ټکول د ژوندانه د معمولي احکامو جزګرځیدلی وو یوه شپه دي ظالم پادشاه خوب ولیدۍ اور را روان دئ په بعضو کورونو کي د پادشاه ددښمنانو نه ننوزي خود پادشاه د دوستانو په کورونو کي داخل کيږي اوهغه سوځي . سهارسو پادشاه ډیر په قهرکي دئ خپل وزیران يې را وغوښتل اود خوب تعبیر يې ځني وغوښتۍ وزیرانو علماْ را وغوښتل او جواب يې ترینه پیدا کړ، یوه عالم ورته داسي ځواب ورکړ، ((ستا د دښمنانو په قوم کي داسي هلك پیدا کيږي چي ستا پادشاهي به ختموي او ستا قوم به وژني)) .

پادشاه ددې خبري په اوریدلو سره سم امر وکړددې قوم ټول هغه هلکان دي ووژل سي کم چي دې نه بعد پیدا کيږي . همداحکم جاري وساتل سوحتي تردې اندازې چي اویازره کسه هلکان ووژل سول خواصله مدعا يې پوره نه کړای سوای . هلك پیدا سو موریې ډیره وارخطا وه . ورته داسي تدبیر وښوول سوچي یو صندوق دي جوړکړي هلك دي پکښي واچوي او په دریاب کي دي وغورځوي مور يې همداسي وکړه . دریاب د اوبو صتدوق راوړئ اوپه داسي یوه کورکي يې دخپل دیوه نهر په واسط داخل کړ چي په دې کور کي هیڅ هلك نه وو زيږیدلئ په دې کورکي ډیره خوشحالي راغله خودکوردمالك رضائیت نه وو . په هر صورت داهلك لوی سو یوه ورځ يې په بازارکي چکرواهه وې لیدل دوه خلګ سره په جنګ اخته دي حتماً یوحق وو بل ناحق . دې ځوان هلك د حق پلوي وکړه او په داسي حال کي چي اراده يې نه درلودل هغه نا حق سړی ځني و واژه سو . دا خبره ددې باعث سوه چي وتښتي اود ملك څخه فرار وکړي پس له ډیرو شپو او ورځو یو چیري ورسیدئ که ګوري دوې انجوني د خپلو پسونو سره یوې خواته ولاړي دي اونورخلګ دڅاه په کوهي باندي را ټول سوي خپلو رموته اوبه ورکوي￼دې ځوان ته درد ورغۍ ولاړی د څاه څخه يې غټه تیګه لیري کړه اوبه يې را وکښلې اود دوو انجونو پسونوته يې اوبه ورکړې او خپله بیرته ولاړئ . دادوې انجوني راغلي او خپل پلارته يې دا نکل وکړئ ددې انجونو پلار ور څْخه پوښتنه وکړه . داسړی څوك وو؟ انجونو وویل موږ يې نه پیژنو . پلاریې وویل ورسۍ داسړی راولئ . یوه ددې انجلیوڅخه ولاړه اوځوان يې راوستۍ په داسي حال کي چي ځوان ورته وویل:

))ته دمخه دمخه څه اوزه به وروسته دریپسې درځم څو خلګ بد ګمان ونکړي((

کله چي کورته راغئ ترخبرو وروسته ددې سپین ږيري بوډا چوپان سو اوترلسوکلونوپوري يې چوپاني قبوله کړه .

وعده را ورسیده کلونه پوره سول سپین ږیرئ چي یو ډیرعالم باتقوا او پرهیزګاره سړی ووخپله یوه لور يې ودې ځوان ته ورکړه ځکه دا ځوان هم ډیرامانت داره او پخپل هوډ باندي کلك پابند وو، 0

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه

.1ددې ځوان هلك نوم څه وو؟

.2ددې دووانجونو پلارڅه نومیدی ؟

.3دا ظالم پادشاه څوك وو؟

.4اوددې پادشاه دښمنان کم قوم وو؟

جوابونه

_1ددې ځوان هلك نوم حضرت موسي علیه السلام وو. چې پروردگارعالم د یهودانود لارښووني د پاره اود هغودخلاصی د پاره ومصرته ولیږه اوددې فرعون په کورکي لوی سو .

-2ددې دووانجونو پلار حضرت شعیب علیه السلام و.

-3دا ظالم پادشاه فرعون وو چې د خدایي دعوه یې کړې وه . څو د خپلي سرکښۍ په نتیجه کي په رود نیل کي غرق سو .

-4ددې پادشاه دښمنان بني اسرائیل (نني یهودان) وو.بني اسرائیل د فرعون د لاسه ډیر په عذاب وه ځکه فرعونیانو دا خلگ د خپلو غلامانوپه شکل استعمالول . اوهیڅ رحم یې نه پرې کاوه .

نوټ : هغه انجلۍ چې حضرت موسي وغوښته هغه بي بي صفورا وه . ځکه وده ته د خدمت د پوره کولو په صورت کي قبوله سوي وه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسد او پښيما ني

ډيرکلونه مخ کي يومتدين پرهيزگاره اوصادق سړی وو.ډيرزامن يې درلودل ټوله ځوانان او په ثمررسيدلي وه يودانه وړوکي ورور يې درلودی چي پرپلارډير گران وو، دا وړوکي ډير هو ښيار او ښايسته وو اکثره به دا لوی وروڼوددې ماشوم سره کينه او بغض کاوه ، حتي ترديې چي يوه ورځ يې يود بله سره مشهوره وکړه راسئ دا وړوکي بوزو او ورك يې کړو. پلارته راغلل اوددې کشر ورور اجازه يې ځني وغوښتل. پلاريې هرڅومره ټينگار وکړ چي داماشوم دئ خا مخوا درځخه ورك کيږي مگردوی ورته وويل .

((موږ ټوله ځوانان يو اوغښتلي هيڅوك نسي کولای زموږ ورور راڅخه پټ کړي)) دمېلې شپې اوورځي وې ټوله خلگ وميلې ته روان وو دوی هم روان سول د ورځي په آخرکي يې سره سلاح وکړه راسئ دې هلك چاره وکو ټولو په گډه هلك راواخيستی او په يوه لوی ځاه کي يې واچاوه . خپله بيرته کورته راغلل کله چي پلار ځني پوښتنه وکړه هلك مو څه کئ ؟دوی ټولو په گډه ورته وويل هغه خو زموږ څخه ورك سو په دښته کي حيوانانو وخوړي دادي نښانه يې موږ درته راوړل ، پلار يې ډيرغمجن سو اوتر ډيروکلو نوپوري يې ژړل ترديې اندازې چي سترگي يې ړندي سوي .هلك دخدای په رحم اومهرباني سره د ځاه څخه را ووتی اود يوې قافلي سره روان سومخ په بل ښهر.کله چي ويوه ښهرته ورسيدل نود دې قافلي مشراعلان وکړ چي يوه دانه غلام (مريي) د خرڅلاو د پاره موږ راوستی دی . کله چي د رانيولومسئله سوه دغلام مرتبه اوقيمت ډير لوړ وختئ . په هرصورت يو مالداره سړي چي ډيرمشهور وو رانيوی اوکورته يې بوتلي هلك په کورکي دغلام په حيث کار کاوه دلته په کورکي يوه ښځه پرمينه سوه غوښتل يې ددې هلك سره دوستي وکړي . خوهلك خپل ځان ځني وساتی . دا خبره پټه پاته نه سوه دکلي اوکورخلگ ټوله په خبرسول آوازه وهري خواته تيته سول . مالداره سړی چي په خبرسوهلك يې په زندان کي واچاوه اوډيرکلونه په زندان کي پروت وو، نه يې پلار وو نه يې مور نه يې خور وه نه يې ورور، بلاخره د زندان نيټه پوره سول اوحقيقت رښتياسوميدان ته راووت د خپل صداقت او رښتينولۍ د وجه څخه د حکومت د ډيروغټو افرادو په قطارکي ودريدئ اوخپل فرمانونه يې صادرول.

دی نو پريېږده دلې چي خپله پادشاهي کوي . هلته دده وروڼه اوکورنۍ ټوله د بارانونو د نه کيدلو د وجه څخه د غذا په کمبود باندي اخته وه په ټوله ملك کي قحطي راغلې وه. هغوی مجبوره سول د نورو وطنو نو څخه غله دانه راوړي په همدې غرض بې خبره ودې ښهر ته راغلل خودا خپل ورورېې نه پيژندی ځکه ډيرکلونه پکښې تير سوي وه اوداگمان يې هم نه کاوه چي ددوی هغه وړوکي وروردي دومره غټ سوی وي اوددې درجې ته دي رسيدلی وي . په هرصورت داوړوکي ورور خپل وروڼه وپيژندل ډيرعزت يې د دوی وکړخو خپل ځان يې ور و نه ښاوه چي زه هغه ستاسي وړوکي ورور يم . ودوی ته يې و ويل زه تاسي ته ډيره غله دانه درکوم په دې شرط چي تاسي خپل ټول وروڼه راولۍ اوراسۍ هغوی هم ومنل او ولاړل ټوله وروڼه را حاضرسول داځل ده ددې خپلو وروڼوسره چل وکړ يعني د يوه ورورپه خورجين کي يې د سرو زرو جام پټ کړ. کله چي قافله باريدل اعلان و سو چي د پادشاه يوه دانه د سرو زرو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جام ورك سويدى موږ تلاښي كوو آخرجام د ورور د خورجين څخه راووتې . هرڅومره چي هغوى زارى وكړې موږ غله نه يو،خوثابته خبره في الحال همدغه ثبوت وو ، سلاح اومشهوره پردې سول دكم كس په خورجين كي چي جام پټ سويدى هغه بايد د پادشاه ترنظارت

لا ندي و اوسي . همداسي وسول . او نور ورونه د قافلې سره روان سوه او ولاړل . دلته پادشاه دا خپل بندي ځانته را وغوښتې او پوه يې كړ چي ته مه ويريږه زه ستا هغه ورك سوى وروريم چي په وړوكوالي كي سره جلاسوي وو. بيايې دخپل پلار پوښتنه څني وكړه او بيايې امر وكړ چي دوى ټوله دې راوستل سي ، كله چي پلار د خپل ورك سوي زوي اطلاع واوريدل ډيرخوشحاله سوټوله كورنۍ راغلل اودده ورونو پرخپل پخواني اعمالوباندي سخته پښيماني وښودل اود خپل وروړمهرباني يې دقدر وړ و بلل.

سوالونه

1.داپرهيزګاره اومتدين سړى څوك وو؟

2.ددې وړوكي ورور نوم څه وو؟

3.دغلامۍ په بڼه كي چارانيوئ ؟

4.دا ښځه چي پردې غلام مينه وه څه نوميدل ؟

5.دهغه كس په خورجين كي چي د سرو زرو جام پټ سوهغه څوك وو؟

جوابونه

1.متدين اوپرهيزګاره سړى حضرت يعقوب عليه السلام وو

2.ددې وړوكي ورور نوم حضرت يوسف عليه السلام وو .

3.دغلام په بڼه كي عزيز دمصرچي دهغه وخت دحكومت لوى غړي وو را نيوي.

4.دا ښځه چي په حضرت يوسف عليه السلام مينه وه

5.بي بي زليخاوه . دحضرت يوسف عليه السلام اخلاق اوښايست دومره زيات وو چي بي بي زليخا ونه سواى كړلاى خپل توان اوطاقت پټ كړي. لطفاً دا قصه په قرآن شريف كي ولولي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.6په خورجين کي د سرو زرو دجام سړی د يوسف کشرورور بن يامين وو.په دې خاطر يې جام د خپل ورور په خورجين کي پټ کړي څودا خپل ورورد‌لې د خپله ځانه سره وساتي او ټوله معلومات د خپل کورځني و پوښتي . اوځانته بهانه پيداکړي څوخپل پلار او ټوله کورنۍ مصرهغه ځای ته چي دی پکښي حکومت کوي راوغواړي

نوټ : حضرت يوسف عليه السلام په وړکتوب کي خوب ليدلی وو. يوو لس ستوري اوسپوږمۍ وده ته سجده کوي . کله چي سهارسو نوخپل خوب يې خپل پلارته ووايه . پلار يې ورته وويل زويکه دا خوب به هيڅ چاته نه وايې . ځکه پلاريې پوهيدی چي ددې هلك څخه پيغمبرجوړيږي . اوخلګ حتماً ورسره کينه اوعداوت اخلي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق اوعدا لت

په یوه زمانه کي دري تجاران وه . هریوه دخپل کسب اوکمال په درلود لوسره شهرت درلودئ. یوه ځل درېِ سره دمالونو د رانیولو په خاطر په تجارت باندي وتلي وه ، په یوه ښارکي اوسیدل ځودمالونو د را نیولو په هکله معلومات حاصل کړي . ناګهانه یوه ورځ دیوه ساحرپه لیدو سره چي دخپل جادو په اظهار باندي لګیاوو مخامخ سول ، ددېِ جادوګرپه عجائبو صحنو سره چي دخلقوپه مخ کي یې اجراْ کول متحیرګرځیدلي وه او همیشه به یې په دې باره کي یود بله سره خبري کولې د هریوه دا خوښه وه چي ددېِ علم زده کړه وکړي اوخپل ځانته آسانتیاوي برابري کړي .دوی ټولو په ګډه سره یوه ورځ دا فیصله وکړه چي ددېِ جادوګر څخه به داعلم زده کووهغه وو چي یوه ورځ درېِ واړه جادو ګرته راغلل اوخپل حال یې ورته ووایه ، جادوګرهریوه ته ددوی تحفه ورکړه یعني یوه ته یې یوه دانه قالینچه ورکړه ، بل ته یې یوه دانه هنداره ورکړه او بل ته یې یوه دانه سیب ورکړ .

دقالینچه ښه والی داوو چي په قالینچه باندي به کښینوستل نوهري خواته چي به یې زړه سوهغې خواته به یې پرواز کاوه . د هنداري خوبايي داوه کله چي به یې په هنداره کي وکتل نودخپلي خوښي ځای به یي پکښي کي لیدی . دسیب خوبايي داوه کله چي به دناجوړې په وخت کي چاخوړلی وای نو دناجوړې څخه به راګرځیدی او ترډېره عمره پوري به ژوندی پاته کیدي . یو ورځ هغه کس چي دهنداري مالك ووډ جهان ننداره کوله وې لیدل چي په یوه ملك کي یو پادشاه دئ دهغه لورډېره سخته ناجوړه ده ددېِ پادشاه همدایوه دانه لوروه ډېره پرګرانه وه اعلان یې وکړ هرهغه طبیب چي زما دلورعلاج وکړي زه علاوه پردې چي داخپله لور ورته په نکاح ورکوم خپله نیمه پادشاهي هم ور سره ورکوم . ددېِ تجارانودا تجارت خوښ سواودرېِ سره په قالینچه باندي په داسي حالت کي کښینستل چي په ډیر شوق سره وهغه ښهر ته روان وه . کله چي وښهرته داخل سول نودغه یوه دانه سیب یې دې انجلۍ ته ورکړ. هغې وخوړاو روغ رمټه سول . اوس پادشاه حیران دی چي داخپله لور وکوم کس ته ورکړي . پخپله دادرېِ واړه تجاران هم سره بې اتفاقه دي ځکه هریوددوی په دې باندي رضا دي چي د پادشاه لور وغواړي . اوس تاسي قضاوت وکړئ داانجلۍ دکوم کس په نکاح کي راسي

1.قالینچه وا لا وایي که چیري دا قالینچه نه وای موږ به دلته څنګه راتللو؟ یعني زما حق دئ.

2.هنداري وا لا وایي که چیري داهنداره نه وای څنګه به دې ځای ته زموږ فکررارسیدلئ وای اوڅنګه به پرې خبرسوي وای ؟ اصلاً دا انجلي زما په حق ده.

3.سیب وا لا وایي که چیري داسیب نه وای داانجلۍ به څنګه بیرته روغه رمټه ګرځیدلي وای ؟

راسئ چي قاضي ته ولاړسو اود شریعت له رویه ورڅخه پوښتنه وکړو آیا د اسلام مقدس دین په دې باره کي څه ویلي دي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاضي په منځ ددي درو تجارانو کي دا فيصله وکړه.

.1دقالينچه تجارخپله قالينچه لري.

.2اودهنداري تجارخپله هنداره لري.

.3دلته يوازي د سيب تجار په خپل حق ونه رسيدی .

ځکه ددې تجارسره خوسيب هم نسته بايد داانجلۍ دسيب په حق کي د تجارسره په هغه صورت نکاح کيږي چي د انجلۍ رضائيت هم حاصل وي ، د انجلۍ رضائيت ځکه حاصل وو چي هغه د سختي نا جوړی څخه خلاصه سوې وه (په بستر پروت مريض هم په ژوندني دمړي حالت بيانوي).

اوکه يې رضانه وه نودسيب عوض بايد ورکړي . رضاخوېي ده ځکه الله پاك د تدريجي مرگ څخه وساتل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ظلم او ستم

په تیره زمانه کي یوداسي ظالم پادشاه وو چي ډېرخلگ ځني په عذاب وه د ظلم حد اولړۍ تردې اندازې پوري رسیدلي وه چي هیڅ کس یې هم تصورنسي کولای ، بندي خانې د بندیانوډکي وې په شاقه کارونو کي دمظلومانولاسونه او پښې تناکي سوي وې د رعیت اقلیت د پادشاه د ظلم له لاسه د ژوند په ډېرو سختو کړاوونو کي د مرگ په انتظار وه . لنډه داچي دې ظالم پادشاه دخپل زړه په خوښه دستورالعملونه جاري کول اوهغه به یې عملي کول ددې پادشاه په رعیت کي یوه وړه ډله وه چي د پادشاه قاعده اوقانون ته نه تسلیمیدل . پادشاه هم په هره اندازه ظلم چي د لاسه کیدئ صرف یې کړي خو کمه فایده یې ونکړل . بلاخره پادشاه مجبورسو وخپلو پیروانانو ته یې امر وکړچي د ښهر د باندي لوی لوی خندقونه وکیندئ او جوړ یې کئ. د پادشاه امر تاْ میل سو خندقونه وکیندل سول ، بیا پادشاه امر وکړ چي دا ټول خندقونه د لرگیوڅخه ډك کړي ، داکارهم وسو ، بیایې امر وکړ چي اور ورته ورته کړي ، داکارهم وسو ، بیا یې امر وکړچي دخندقونوپه کناروکي زماد ناستي د پاره تختونه جوړ کئ ، داکارهم وسو، بیا یې امر وکئ زما مخالفین ټوله گرفتار راټول کئ ، داکار هم وسو .پخپله ولاړئ په تخت باندي کښې نستئ اوامر یې وکئ چي زما مخالفین راولئ اوپه دې اور کي یې واچوئ ، همداسي کیدل هریو کس چي به اورته اچول کیدئ نو پادشاه به په قهقهه سره خندل اوخوشحاله کیدئ به ، خبره دې اندازې ته ورسیدل چي هیڅ څوك پاته نه سول بغیر د یوې ښځي نه چي خپل زوئ یې په غېږ کي نیولئ ووهغه هم په دې خاطر چي گواکي د پادشاه زړه ددې ماشوم په خاطر وسوځي او ما خوشي کړي ، کله چي د اورځنډې ته نژدې سول ښځي وغوښتل چي فریاد و باسي خو نا گهانه ددې ماشوم هلك د خولې څخه داسي یو ږغ راووتئ ((ځان واچوه داځای ډېر بهتره اوگلستان دئ مه ویرېږه .)) داماشوم اومور دواړه ددې کوهي و اورته ولویدل اود شهادت جامونه یې نوش کړ .

اوس ستاسي څخه پوښتنه کوم.

1.ددې قصې نه مو څه زده کړه ؟

2.آیا داقصه مو چیري اوریدلې ده ؟

3.د پادشاه مخالفه ډله څوك وه ؟

4.پادشاه اودهغه ډله څوك وه ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوابونه

.1ددي قصي نه موږ دانتیجه واخیستل چي دانسان سره په دي اندازه ظلم او ناروا د انسانیت د چوکاټ څخه وتلی کاردی ، اورکي سوځول دمځکي پر مخ د پروردگارعالم د اوامرو سره مخالف دی.

.2دا قصه دقرآّن عظیم الشان په صفحاتو کي داصحاب

الا خدود په نامه موجوده ده.

.3د پا دشاه مخالفه ډله د هغه وخت مسلمانان وه.

.4پادشاه او د هغه ډله داسلام ضد(کافران) وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایمان او عمل

په تیره زمانه کي یوډېرپوه هوښیاراوصادقه سړی ووخپل ټول عمر یې د خلقو په خدمت کي تیراوه ،راز، رازتکلیفونه یې و ګالل په ډېرو مصیبتونوکي اخته سو ولي د خپل عظم اوارادې څخه یوه زره هم ستومانه نسو ټوله خلګ یوې خواته وه دی بلي خواته وو. یوه ورځ چي خلګ ټوله دجشن په میله اخته وه خوشحالۍ یې کولې دا هوښیار سړي خپله ملا و تړله اود پادشاه و حرم سرای ته ورننوتۍ څه چي یې د لاسه کیدل هغه یې وکړه په قصدسره یې ټول سامانونه ورته مات کړل خپل تبریې هم هلته ځوړندکړاو بیا ترې را ووتۍ کله چي پادشاه اود هغه ملګري بیرته وا پس سول وې لیدل چي هرڅه په بل مخ باندي اوښتي دي دا کارد پادشاه د پاره ډېر ګران پریوتۍ او د خپل شان سره یې لازم ونه ګڼل امر یې وکړ چي دا شخص دي پیدااو ونیول سي ،ځوپخپله سزا باندي ورسیږي ټولوخلقو رایي ورکړې چي داکار ددې یو سړي له لاسه سوئ دئ ، پادشاه چي ډېر په غصه کي وو امر یې وکړ چي دا سړی ژوندی وسوځۍ ،همداسي وسول خوداسړی مړ نه سو اود اورڅخه ژوندی بیرته را ووتۍ خلګ ټوله حیران وه کارونه د خدای (ج) دي په یوه مځکه کي چي څلور خوایې غرونه وه او وچ میدان وو د اوبو آثارهم نه لیدل کیدئ د خلګو تګ راتګ هم په دې لاره چنداني نه وو ددې صادقه اوهوښیارسړي پرې ګذر راغی دلته ده خپله کډه واړول شپه تیره سول سهارد ژوندانه د کار و بارد پاره وخوځیدئ او ولاړئ پرور دګارعالم په هم دې وچ ډاګ کي ورته زوي ورکړمور یې وارخطا سول د خپلي کړدۍ څخه د باندي را ووتل غوښتل یې چي څوك پیدا کړي او ورڅخه کمك وغواړي خوکامیابه نه سول.

د بیرته راتللو په وخت کي د لیري سترګي د خپلي کړدۍ په لور ولګیدي چي پرسر یې تپوسان اتڼ کوي وارخطاسول او په منډه منډه یې دخپلي کړدۍ په لور را ودانګل کله چي را ورسیده وې لیدل د اوبو چشمه غیبي پیدا سویده ډېره خوشحاله سول اود خدای شکر یې وایستۍ ، ددې صادقه سړي عمرټوله په تکالیفو کي تیرسویدئ خود خپل عزم او ارادې لاره یې ددې حوادثو په مقابل کي هیڅکله بدله نه کړه حتي تردې اندازي چي یوه شپه یې خوب ولیدئ چي دا خپل زوي وژني ځان یې چپ ونیوی بله شپه یې بیا خوب ولیدی بیا یې خپل ځان چپ ونیوی په دریمه شپه چي یې خوب ولیدی نو دا خپل زوي ته یې وویل.

))اې زویکه مادغه درې شپې خوبونه لیدلي دي چي تا به قرباني کوم ، ستا څه خیال دی دې خپل زوي ورته په داسي حال کي چي لا ځوان سوي هم نه ووداسي وویل.

))بابا جانه څه چي ستاخوښه وي هغسي وکړه خیرشپې ورځې دي تیرېږي یوه ورځ پلارداتصمیم ونیوئ چي داخپل خوب به عملي کوي پخپل زوي یې پاکي جامي واغوستی سترګي یې ورته توري کړې او یوه دانه رسۍ یې دځګانه سره را واخیستل پلاراو زوی دواړه دکوره څخه را ووتل یوڅه منزل چي یې وکړ یو غماز جادوګر په لاره کي پیدا سو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هلك ته وايي : ((مځه ددې خپل پلارسره تاوژني)) هلك چي داخبره واو ريدل خپل پلار ته يې ږ غ كړ او داخبره يې ورته وويل:

پلار يې په ځواب كي ورته وويل .

((غوږ مه پرنيسه به ډېره يې وولې)) چي څه مخ كي لا نه وه تللي بيا يو بل غماز جادوګر راپيدا سو او دې هلك ته يې هم هغسي وويل هلك بيا خپل پلارته وويل پلار يې بيا ورته وويل په ډېره يې وولې ددريم ځل دپاره بيايوبل غماز پيداسودهغه سره هم هم هغسي رفتار وسوكم چي دمخكني دوو نفرو سره سوئ وو.

قصه به را لنډه كواودخپلوسوالونو ځوابونو ته به ځان تيار كړو .

1.دا نيك عمله اوصادقه سړی څوك وو؟

2.څه يې غوښتل اودښمن ورسره څه وكړه ؟

3.هغه ځلورلاره چي دې صادقه سړي خپله كړدې پكي ودروله څه نوميږي ؟

4.هغه ځلورلاره كي چي ددې صادقه سړي زوی پيداسو نوم يې څه شي دئ ؟

5.دې لاره كي اوبه څنګه پيدا سوې ؟

6.كله چي پلاراو زوی دواړه دكوره څخه ووتل په مخ كي ورته څوك راغلل اواصلي نومونه يې څه دي ؟

جوابونه

1.دانيك عمله سړی حضرت ابراهيم عليه السلام وو.

2.غوښتل يې دخلقودمنځه څخه خرافات ليري او د وحدانيت قانون رايج كړي خو جاهلانوغوښتل دی و وژني او په اوركي يې وسوځي.

3.هغه ځلورلاره د ننني كعبه مركز دی (مكه معظمه په همدې ځلور لاري كي آباده سول .)

4.نوم يې حضرت اسماعيل عليه السلام.

5.دحضرت اسماعيل عليه السلام د ژړاپه وخت كي چي خپلي پندي يې په مځكه منبلې رب العزت ددې حركت پواسطه د اوبو چشمه پيدا كړه كله چي دده مور را ورسيده د ډيري خوشحالی څخه يې د ريګو ديوالونه د اوبوپه څنډه كي ودرول او دايې ويل ضم ، ضم ، اوس دا اوبه داّب ضم ضم پنوم باندي مشهوري دي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.6دحضرت ابراهیم علیه السلام اوحضرت اسماعیل علیه السلام په لاره باندي دعزازیل اولاده (شیطانان) دحضرت اسماعیل علیه السلام ومخ ته په درې ځایونو کي راښکاره سول داسماعیل د پلارپه وینا (حضرت ابراهیم علیه السلام په ډبره یې وولہ اوحضرت اسماعیل علیه السلام هم داسي وکړل نو هغه درې ځایونه ترنن پوري مسلمانان د حج د فریضه د اداْ کولو په غرض چي ودې ځای ته رسیږي په وړو دانو د شګوسره د وهلو دا فریضه ادا کوي اودغه د شیطان پنوم په نخښه سوي ځایونه ولي اودحضرت ابراهیم او اسماعیل علیه السلام قبول سوی عمل د ستاینی په غرض تائیدوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حج ا کبر

ډيرکلونه مخ کي دري کسان سره يوځای سول غوښتل يې دپاك پروردګارعبادت وکړي ښووکولای سي خپل ځانونه دمتقي او پرهيزګاره بندګانودجملې څخه وشميري . په همدې غرض دري واړه دښهر څخه دوتلوپه مبناباندي په تصميم نيولو سره بريالي سول خپلي جامي يې کت کړې د سفرموزې يې په پښوکړې اوخپلي راټولي سوي پيسې يې ديوې سپکي بسترې (برستن ، بالښت اوکورپچې) سره ټينګي وتړلې ، دخپلو دوستانو سره يې دخدای په اماني وکړه اومخ پرقبله باندي يې خپل سفرشروع کړئ .

ډيري شپې اوورځي يې منزلونه ووهل ترڅوچي په يوه دښته کي دشپې د تيرولود پاره سره ډيره سول ، ددوی داعادت ووچي دورځي به يې منزل واهه ولي دشپې به چيرته دخپلي آرامئ اوکرارئ په غرض سره راغونډيدل اوشپه به يې تيروله سهاردلمانځه څخه وروسته به بيا په خپل سفرسره روانيدل ، داځلي شپه د پخوانيو شپو په شکل نه وه په دې شپه کي يوه عجيبه پيښه وسول چي هيڅ کس ددې واقعې يوتصويرهم په ذهن کي نه درلودی ، هغه داسي:

يوددې دروکسانو څخه په نيمه شپه کي دخوبه راپورته سوځو دخپل خدای عبادت وکړي که ګګوري دليري څخه د اور شعلې رامعلوميږي نوموړي شخص چي هرڅومره دځانه سره سوچ وکړ چي دابه څوك وي ورته ثابته نسول ځکه نو دمعلومولود پاره را رهي سو ځودغه اورته خپل ځان ورسوي اومعلوم کړي چي داڅوك دی ، که چيري هغوی هم دسفرکسان وي نو ورسره به يوځاي سي اوکه داحالت نه وي نوبايدپوه سي چي په دې نيمه شپه اودښت بيابان کي داخلګ څوك دي اوڅه غواړي ؟راراهي سو پس له څه ځنډه راورسيدئ د اورځای ته که ګګوري چي يوه سپين سري بوډاښځه ناسته ده ورسره دري ځلورماشومانان ويده پراته دي اودې سپين سري ښځي ديګ باندي کړيدی لا ندي اوربليږي

مسافرسړي ځني پوښتنه وکړه ؟

اې ادې په دې نيمه شپه کي څه کوې اوڅه دې په دې ديګ کي اچولي دي ؟ سپين سري ښځي چي خپل ټول حواس دلاسه ورکړي وه اودلوږي څخه ډيره په تنګ راغلې وه داسي وويل : څه موکوې وروره څه خپله لاره وهه ، ته په دې شپه کي څه کوې انسان يې که پيری ؟

سړي په جواب کي ورته وويل : والله انسان يم دعبادت دپاره راوتلی يم قسمت ستاسره مخامخ کړم . پس له سوال او جواب نه دسپين سري ښځي باور وسو ورته يې وويل .

داماشومان زمالمسيان دي الاهي تقديراتوزمازوی راڅخه واخيست يتيمان ماته پاته سول نورنودخوړلود پاره څه پاته نسول په کلي اوکورکي هم چا راسره دغريبۍ له امله کمك ونسوکړلای ما ماشومان رارهي کړه ځو بل کلي يا ښهر ته چي ځان ورسوو، مجبوري ده بله هيڅ چاره نلرو ، څوشپې کيږي دلوږي څخه حرکت نسو کولای ، داماشومان راته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژاړي او راځخه يوه ګګوله ډوډۍ غواړي زماپه وس کي بل څه نسته د درواغو￼او تير ويستلو په مبنا باندي دا ديګ ما په اورباندي ايښې دی اودننه په ديګ کي ځوداني ډبري دي ماشومان غولوم ، ورته ويلي مي دي تاسي ته حلوا پخوم ټول دادي دژړااولوږي له امله ويده پراته دي چيرته حلوا ، چيرته خوراك.

دمسافرسړي په زړه کي دومره لوی رحم اومهربانۍ ځاي ونيوئ چي ترخپل هرڅه ورتيرسو يعني بيرته خپل ډيره ځای ته راغلی چي څه خواړه او پيسي يې درلودي هغه يې را واخيستل او بيرته دې سپين سري ښځي ته راغئ اوټول يې ورته ورکړل.

دخپل عزم اوارادې څخه يې هم صرف نظروکړځکه دده د پاره دسفرازوغه هيڅ پاته نسول . چي سهارسوځپلو دوو انډيوالا نوته يې هيڅ ږغ هم ونکړ خوصرف دومره يې ورته وويل چي زه نورسفرنسم کولای ستاسي دې په مخه ښه سي د خدای (ج) څخه درته دکاميابه سفرغوښتنه کوم اوبيرته مخ په شا دکورخواته راوګرځيدئ . پخپل روزګاراوعبادت لګيادئ چي څه موده پس دده دوه ملګګري بيرته دسفرڅخه په کاميابه ډول را ورسيدل ډيرخوشحاله وه اويودبله يې مبارکئ ورکولې .

ده ته يې هم مبارکي ويل چي ستا عبادت هم دخدای (ج) په دربارکي قبول سواوهرچيري آّواز راتللی چي ستا عبادت قبول دی، ددنيا د نورو ملکونوڅخه چي خلګ دعبادت د پاره راغلي وه ټولوته دا عبادت د اووو کرتوعباداتو په شکل قبول سو ، ستادي بياهم مبارك وي ځکه دالله پاك داصلي متقيانو دجملې څخه وشميرل سوې . اوس نو ويونکوڅخه داپوښتني کوم

.1داعبادت په کوم نوم سره يادېږي ؟

.2دهفتې دکومي ورځي سره برابردئ ؟

.3په داسي عبادت کي څه ګټه ده؟

جوابونه

.1داعبادت حج اکبردئ.

.2دجمعې دمبارکي ورځي سره.

.3په داسي عبادت کي ددنيااواخرت ګټه پرته ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلاً په داسي عبادتونو کي دپروردگارعالم رضايت هم شامل دئ . هغه کس چي درب العزت پربندگانو رحم کوي پرورد گارعالم هم پرهغه رحم کوي . دقرآن عظيم الشان په صفحاتو کي پروردگار فرمايي ((هغه څوك چي پروردگارته قرض (پور ورکوي په احسن صورت سره نو پروردگارعالم به هغه ته اضافه ترهغه څه ورکړي کم چي شخص وده ته ورکړيدي (الله ته) .)) په دي ځای کي بايد موږ پوه سو چي الله پاك وقرض ته احتياج نه لري ،دلته دقرض څخه مقصد د پروردگارعالم هغه بيچاره اوضعيفه انسانان دي چي بايد اغنياوو ماړه خلگ داکسان د خپل نظر او فکرڅخه ونه باسي . اضافه پر زکات ددي ناتوانو اشخاصود اقتصادي حالت د ښه والي د پاره هم بايد نيك نظر ولري . ددي خبري د ثبات د پاره همدا د قرض حسنه ورکول دي ياخو خيراتونه اودصدقي جاري ساتل د هرهغه مسلمان وظيفه گڼل سويده چي دمالي وضع حالت يې ښه وي . ځني خلگ بيا داسي وايي چي زه خوهيڅ نلرم هغه پلانکی وگوره زما اودهغه دمځکي اوآسمان ترمنځ فرق دی . حال داچي داخبره صحيح نه ده ځکه هرکس بايد دخپل توان اوقدرت په اندازه دغريبانو سره مرسته وکي . دده په دي حرکت سره به نه يوازي د پرورد گارعالم رحم او عطوفت ډير سي بلکه د خپل هم نوع سره به يې هم اخلاقي اوانساني کمك کړئ وي . په نتيجه کي به دجامعې څخه فقراو بد بختي له منځه ولاړه سي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيدا ينت

يوه پرهيزګاره سړي يوه دانه سيب په داسي حالت کي وموندی چي غوښتل يې دلمانځه دپاره پاکي اوسترګي وکړي هغه . وياله چي نوموړي سړي غوښتل لاس اومخ پريمنځي يوه دانه سيب اوبو پرسرراخيستي وو ، نوموړي هغه راواخيستی اويوه حصه يي څني وخوړل ناڅاپه په فکرکي ورته ولويدل چي داخوحتماًدکم بل شخص مال دی اوماته حرام دی . سمدلاسه دهمدې وياڵي په څنډه رارهي سو غوښتل يي چي دسيب دلويدلومبداء معلومه کي ، داوبولښتی ديوه باغ څخه چي دسيبو درختي پکښي وې تيرسوي وو، نوموړي شخص دباغ دروازه پيداکړه اوباغبان ته يي دنيمګي سيب قصه وکړه اوورڅخه وي غوښتل چي دانيم سيب ورته وبخښي، باغبان چي هم يو پوه او صادقه سړي وو پوه سو چي دا شخص ډير په ځاي رسيدلی سړی دی بايد دده سره دوستي وکړي نو ورته وې ويل.

داسيب په يوه شرط بخښم چي ته به هم زماغوښتنه منې.

نوموړي ورته وويل . څه غوښتنه لرې ؟

آيازماپه واك اواختيارکي ددې غوښتني امکانات سته ؟

باغبان ورته وويل هو ، زمايوه لورده چي هم ګنګی ده ، هم کڼه ، هم ړنده ده هم شوته ، دابه ته په نکاح سره اخلي .سړی چي هم مجبوره وو ويي منل په دې خاطرچي خوړل سوي سيب ورته حلال سي . دواده شپه سول نکاح وتړل سول خلګ خبرسول کله چي پرهيزګګاره سړي ترمراسمو وروسته خپلي خوني ته ولاړی که ګګوري يوه ډيره ښايسته اوځوانه انجلي دده په انتظارده ، د داسي حالت منځ ته راتلل دپرهيزګاره سړي دانتظارڅخه ليري خبره وه نودخپلي کوټې څخه بيرته راووتی اوخپل خسر(باغبان) ته راغي اوورته وې ويل (تاخوزماسره بل رنګه وعده کړې وه اوس خودابل څه وينم خسريي (باغبان) ورته وويل داهم هغه انجلي ده چي ماتاته ويلي وه ، ړنده په دې معني چي هيڅ نارينه يي بيله تا څخه پخوانامحرم نه دی ليدلی.

ګنګګه په دې معني چي دهيڅ نامحرم سړي سره يي خبري نه دي کړي.

کڼه په دې معني چي دهيڅ نامحرم سړي آواز يې نه دی اوريدلی

شوته په دې معني چي دخپله کوره څخه يي دباندي قدم نه دی ايښی.

په هر صورت ددې ښځي څخه يوه دانه هلك پيدا سو ، داهلك دوړکوالي څخه ډير هوښيار اوذکي وو دتعليم اوزده کړي سره يي ډيره علاقه درلودل کله چي لوی سودخپل وقت اوزمان دډيرو لويواونامتو شخصياتو دجملې څخه وګګرځيدی دخپلو ښواخلاقو او پوهي په درلودلو سره يې ډيرخلګ دخپل ځان په شاوخواراټول کړل څکه ترنن پوري ددې سړي دپوهي درناوي کيږي اوپه درنده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګه کتل دمسلمانانودډېروخلګوله خوا وظیفه ګڼل سویده ،

اوس نو تاسي ووایاست

سوالونه

.1دسیب خوړونکي څوك وو ؟

.2ددي ښځي څخه کم هلك پیدا سواو نوم یي څه وو ؟

جوابونه

.1دسیب خوړونکي ثابت رحمت الله علیه دامام ابوحنیفه پلاردی

.2ددې ښځي څخه حضرت نعمان ابن ثابت پیداسو، چي دژوندانه دلوړو اومعتبرو اشخاصوپه قطارکي ځاي لري او نوم یي امام اعظم صاحب یا امام ابوحنیفه یانعمان ابن ثابت دی.

ضروري خبره سربیره پرامام اعظم صاحب ، امام شافعي صاحب ، امام جعفر صادق صاحب،امام مالك صاحب،امام احمدصاحب ، امام حنبل صاحب او نورتوله امامان زموږ د مقدس دین (اسلام) دسپیڅلو اساساتومفسرین دي چي زموږ د سترګو تور اود تاریکی څراغان دي ، خود بعضي خود پرسته او شخصي اغراضو په واسطه دکفراوالحاد په مکمله لارښوونه ددې محترمو علماووتر منځ توپیراو برتري زموږ د مسلمانانو په منځ کي یو ناوړه ناورین دي که نې په حقیقت کي ټوله دیوه بڼ (قرآن) دباغ بلبلان دي .هیڅ

یوه ددې امامانو نه دي ویلي چي زماقاعده اوقانون صحیح دی اوددې نورو خلګو ادعاوي اولارښووني غلطي دي . داچي خلګو پخپله خوښه هریوددوی څخه خپل رهبر جوړ کړیدي دهغو هیڅ ګناه نه ده.

پرموږ دیوه صادقه مسلمان په حیث دافرض ده هغه مقدسي لار ښووني چي داسلام یعني قرآن په مطابق زموږ دلار ښووني دپاره ددیني علماوو په واسطه روښانه سویدي پخپل قضاوت سره مطالعه اوترتطبیق لا ندي ونیسو نه داچي په ډول ډول بهانو سره په دې محترموعلماوو باندي اعتراض وکړو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اولاد نیمګړ تیا

په تیره زمانه کي یوتجاروو ډېرمال اوشته یي درلودل ، مزدوران مينځياني اوکارګران يي په خدمت کي شپه اوورځ ولاړوه. .... دپروردګارعالم نعمتونه ډېردي .خوددې تجارپه ژوندکي هم هيڅ کمی نه وو ، هميشه به يي زکات ورکاوه ، خيراتونه به يي کول ديتيمانو اوبيوزلا نواحوال به يي هرکله ترخپل نظرلا ندي نيولی وو، کله کله به بندي خاني ته تلئ اود بنديانو د پاره به يي هم خوراکونه اوجامې تيارولې ، د ظلم اوستم ډير زيات مخالف وو، خپل ځان يي تر نورو لوړ نه ګاڼه اوهميشه به يي د خپلوغريبانو ورونو سره مصافحت کاوه د غريبانو او معتبرانوترمنځ يي هيڅ توپير نه کاوه ، د بيوزلا نوسره يي ناسته ولاړه خوښه وه اکثره به د هغو سره د ډوډۍ خوړلوپه وقت کي يوځای ناست وو، دايي نه ويل چي زه دنيا داره يم د غريبانو سره ځنګګه ناسته ولاړه وکړم ، هميشه به د مريضدارانوکورونو ته تلي اود مريضانو عيادت به يي کاوه د هغوسره به يي مالي مرسته هم کوله ، لنډه دا چي ددنيا ټوله ښي ګڼي پرده باندي ختمي وې ، ځوداني مسجدونه يي جوړ کړي وه لمونځونه به يي په جمع سره کول اودعلماوو به يي ډېراحترام کاوه ددوی د پاره به يي علمي کتابونه رانيول اودخپل استعداد په اندازه به يي دخپل علم په زياتولو کي هيڅ دريغ نه کاوه.

له بده مرغه يوازنی کمبود چي د ده په کورکي ووهغه داوو چي زوی يي نه درلودی ، هرکله به خلګګوورته ويل چي دوهمه نکاح وتړي ځوالله پاك ورته اولاد ورکړي ، د ژوندانه تر ډيرعمر پوري يي پخپل هغه اوله نکاح پوري ځان مربوط ګڼاڼه اوصبريي کاوه، خود ژوندانه په تيريدو سره مجبوره سو يو بل واده وکړي همداسي وسول حاضرسو دوهمه نکاح وتړي.

پس له څه مودې الله پاك ورته يوه دانه زوی ورکړي ،ډيره خوشحالي سوه خيراتونه وويشل سول اود هلك په پيدا کيدو سره د تجارطبيعت هم راسته سو خو قضاء فلك ورته ډير عمر ورنکړ اود خپل زوی زلمي توب يي ونه ليدی په حق ورسيدی ، مخ کي له دي چي په حق ورسيږي د خپل زوی پالنه يي دلمرني ښځي په اختيار کي ورکړه ځکه هغه يوازي وه اود اولاد اميد يي نه درلودی نو په همدې خاطر چي د هغې رضائيت يي حاصل کړي وي داهلك يي دخپلي ميرې په نامه کړ ځوخلګ داهلك ددې د زوی پنوم وپيژني ، خپله موردې لکه دايي غوندي پالنه وکړي ، داځکه چي کيدای سي ودې ته الله پاك نور اولادونه ورکړي اوبيا به يي ارمان وخيژي .

د تجارترمرګ وروسته اولنی حالت پاته نسو ګډوډي اوبې اتفاقي ددوستی ځای ونيوي ، زکات اوخيرات ورك سو ، صدقه اود بيوزلا نو پالنه ختمه سوه بل کل حالت داسي بدل سولکه چي يو تعمير را چپه سي او د آبادۍ پرځای خرابي معلومه سي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسي وسوه څوكاله وروسته ددي دوو بنو ترمنځ هم جګړه شروع سوه اود جدايي نعرې خپرې سوې هري يوې غوښتل چي خپله حصه زياته وښي خصوصاًددې زوى پرسر دعوه ځكه ضروري وه چي دې هلك دخپل پلارميراث په مكمله توګه اخيستلاى سواى ځكه نو ميرې ويل دا زمازوى دى اواصلي مور يي ويل زمازوى دى.

دعوه وقاضي ته ورسيدل ، قاضي شاهدان را وغوښتل ، اصلي موريي شاهدان درلودل ميري هم د پيسو په مقابل شاهدان رانيول فيصله ډيره وځنډيده ، بلاخره قاضي داسي فيصله وكړه څواصلي مور معلومه كړي.

داهلك واخلى په منځ كي يي دوه نيم كړى يوه خوايي ديوې مور اوبله خوايي د بلي مور . ميرې يي خپل ځان چپ ونيوى .

دهلك اصلي مورچي دافيصله واو ريدل نعرې كړې (قاضي صاحب ، زه د خپل زوى مرګ نسم ليدلاى دازوى مي وركړه ددې ميري دي وي څو ژوندى پاته سي) قاضي چي داخبري واوريدې پوه سوچي ددې هلك اصلي مورهمداده ، نويي هلك واخيستى اوخپلي اصلي مورته يي وسپارى اودعوه يي ختمه كړه.

سوالونه

1.ولي ددې هلك ميرې غوښتل چي داهلك خپل زوى وګڼي؟

2.خداى تعالي (ج) په قرآن عظيم الشان كي دموراو پلار په حق كي څه ارشاد لري ؟

3.رسول الله (ص) د مور اوپلار په باره كي څه ويلي دي ؟

4.د موراوپلار حق ولي پرموږ فرض اولا زم دى ؟

جوابونه

1.ميرې ځكه غوښتل چي هلك خپل زوى وګګڼي څودميره ډير مال او شته دې ته پاته سي.

وَقَضَى رَبُّكَ ۚأَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا .

2.ترجمه : حكم كوي پروردګارستادهيڅ كس عبادت مكوى مګرديوه الله همدغه رنګه د موراو پلارسره احسان كوى.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.3رسول الله (ص) فرمايلي دي جنت دموراو پلار ترپښولا ندي دی ، يعني كه اولاد وغواړي دالله پاك رضا حاصله كړي بايد دخپل موراوپلار په نيكو حركاتو باندي خپل ځان عياركړي اوپه هغه كارونوپسې اقتداء وكړي چي دقرآن عظيم الشان مطابق وي.

.4دموراوپلار حق ځكه پرموږ لا زم او فرض دی چي دوی هميشه دخپل اولاد د پاره د زړه له كومي خدمتونه كوي ، هغه پالي ، اودهغه روزنه كوي ، ترخپل وس اواندازې زيات دخپل اولاد رضائيت غواړي اود ټولو مصيبتونو په مقابل كي دخپل اولاد په سر لكه سائيبان ولاړوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پور غوښتنه

یو وخت او یوزمان وو ډیره وچکالي راغلې وه خلګګود خپل اصلي ټاټوبي څخه هجرت کاوه اود ژوند د بقاد پاره لیري لیري ځایونو ته تلل اوسفرونه یي کول ،صرف په یوه کلي کي ډیرلږ هغه کسان پاته کیدل چي زمینداره به وه اویا به یي د چینو اوکاریزو په څنډه کي ژوند درلودی ، څني داسي کسان هم وه چي د تللو د پاره به یي مواشي نه درلودل څوددوی کډي پرې بارسي اویوه بل ځای ته ولیږدول سي.

د نورو وطنو څخه به بعضي مسلمانان راتلل خپل زکاتونه اوخیراتونه به یي په دې خلګګوویشل ، په همدې حالت سربیره د خلګګوژوند هم دومره ښه نه وو،کم خلګ چي پاته سوي وه یود بله به یي کومکونه کول ، په دې خلګو کي یوسړی ووچي عبدلغیاث نومیدی دې سړي په یوه بل ښار کي یو ډیر ټینګ انډیوال درلودی هروخت به هغه دلته دعبدلغیاث کورته راتلی اوکله به عبدلغیاث هم وهغه بل ښارته تلی دوستي ددې دواړو ډیره ټینګه وه. آوازه تیته سوي وه چي په دې کلي کي ډیره وچکالي راغلې ده . دعبدلغیاث ملګګری پوه سو چي حتماً به زما دانډیوال اقتصادي وضع هم خراپه وي نو یو څه پیسې یي د ځانه سره راوا خیستې اومخ دعبدلغیاث کاکا دکور پر خوا رارهي سو منزل په منزل بلاخره راورسیدی ، دکلي د باندي یوه غټه پخواني درخته ولاړه وه چي ډیره ښه سایه یي درلودل ، عبدلغیاث چي په کورکي په تنګ سوی وو راغلی اوتردې درختي لا ندي په چورتونوکي پروت وو چي ناڅاپه دده ملګرئ پرې راورسیدی سلام یي واچاوه او روغبړیي وکی هلته سره کښېنستل ، پس له سوال اوجواب نه دعبدلغیاث ملګري څه پیسې را وکښې اوخپل ملګري عبدلغیاث ته یي دقرض الحسنه په توګه ورکړې ،عبدلغیاث هم ډیر خوشحاله سودوعاګاني وکړې او وې ویل څوچي ژوندی یم ستا دا احسان به نه هیروم ، خیر یوه دوې شپې یي سره تیري کړې اوبیایي ترې رخصت واخیست او ولاړئ.

عمردی تیریږي په دې لړکي ډیر کلونه تیر سول دخدای (ج) رحم هم وسو بارانونه وسول کښتونه هم شنه سول ، دعبدلغیاث اقتصادي ژوند هم ښه سوخو د خپل ملګګري دقرض الحسنه په باره کي یي هیڅ فکر هم نه کاوه ، یوه ورځ دده ملګری قضاء د خدای وه ناجوړه سو ، د دارودرمل د پاره یي خپل هرڅه خرڅ کړه چي لږ شاني صحت مند سو نود عبدلغیاث دکلي په طرف یي خپله اراده پخه کړه چي هم به د تفریح څوورځي تیري کړي اوهم به خپل قرض الحسنه ترې واخلي.

منزلونه پس راورسیدی بیادواړه ملګګري سره یوځای سول ، یودوې شپې وروسته مسافر ورته وویل ((ورورہ هغه قرض الحسنه چي مي ستاسره سته هغه راته راکړه زموږ اقتصادي وضع هم چنداني ښه نه ده)) عبدلغیاث چي پخوالاهم په دې باره کي فکرنه کاوه داخل دپیسو ورکړه ورته ګرانه تمامه سوه ځان یي تیراوه ترڅو چي مطلق انکاري سو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسافربله لاره نه درلودل ولاړی قاضي ته اوعریضه يي وکړه ، قاضي دواړه را وغوښتل او پوښتني يي ترې وکړې ، مسافر ته يي وويل ته کم شاهد لرې اويادي کوم خط څني اخيستی دی ؟ مسافرووېل خط خومي نه دی څني اخيستی اوشاهد هم بيله خدای اوهغه درختي نه بل څوك نلرم . بياقاضي وعبدلغياث ته وويل ته څه وايي ؟

عبدلغياث وويل نه هغه درخته ماليدلي ده اونه هم ده ماته پيسې راکړيدي.

جاراوجنجال ډير وو ، قاضي دخپلي پوهي په درلودلوسره مسافرته وويل ،ته ولاړسه هغي درختي ته ودريږه ،طهارت وکړه دوه رکعته نفل لمونځ وکړه او بيادرختي ته ووايه چي دالله درضاد پاره قاضي حکم کړيدی راسه اوشاهدي ووايه . مسافر رخصت سواوولاړی.

دلته عبدلغياث دقاضي سره ناست دی ، خلگ ځي اوراځي يوساعت بعدقاضي مخ دعبدلغياث وخواته واړاوه اوپوښتنه يي وکړه داسړی راته باوله ښکاره سو، اوس به هغه ځای ته رسيدلی وي ، عبدلغياث بيله ځنډه ځواب ورکړ، هو قاضي صاحب داليونی دی ،نه دی رسيدلی . قاضي بيرته پخپل کار لگياسو. دلته دوی پريږده هلته مسافرپسې راواخله مسافرراغی طهارت يي وکړ دوه رکعته لمونځ يي اداْ اودرختي ته په زاری سو درختي هيڅ ږغ اوجواب نه ورکاوه مجبوره سوبيرته رارهي سو . راورسيدی قاضي ته اوسلام يي واچاوه ، قاضي وعليك کړ بيا مسافروويل.

قاضي صاحب هرڅه چي مي وکړه درخته راحاضره نه سوه . قاضي وويل، هغه ستانه مخ کي راورسيدل اوشهادت يي ووايه چي تا وعبدلغياث ته پيسې ورکړيدي ، مخ يي دعبدلغياث وخواته واړاوه او ورته وې ويل ، ورکه دده امانت که چيري ده وتاته دهغې در ختي لا ندي پيسې نه وای در کړي نوتاته دهغې درختي ځای اومنزل څه معلوم وو کله چي مادرڅخه پوښتنه وکړه .عبدلغياث خجالت سو اودخپل مسافرملگري حق يي اداء کړ .

سوالونه

.1آياعبدلغياث داسلام دارشاداتو مطابق کاروکی ؟

.2آيادعبدلغياث ملگری ښه سړی وو ؟ ولي قرض الحسنه ورکړه ؟

.3په اجتماعي ژوندکي بايد سړی لکه عبدلغياث غوندي اوسي ؟

.4قاضي که علم نه درلودلای يايي رشوت اخيستی وای نو څه کيدل ؟

جوابونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.1هیڅکله : عبدلغیاث داسلام دارشاداتوپرمبناباندي حرکت نه درلو دی.

.2هودعبدلغیاث ملګری ډیرښه سړی وو،په دې خاطریي وعبدلغیاث ته قرض الحسنه ورکړه چي هغه ډیر په خراب حالت کي وو یعني وچکالي اوغریبی دده د ژوند وضع ورته خرابه کړیوه.

.3په اجتماعي ژوندکي بایدسړی دعبدلغیاث دملګري غوندي واوسي.

.4قاضي که رشوت اخیستی وای یایي دعلم معلومات کم وای حتماً حق تلفي منځ ته راتلل اودعبدلغیاث دملګري په حق کي ظلم کیدی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر او تحمل

دجهان په لویو سمندرونو کي یوسمندردی چي دبحرهند پنوم یادیږي . یو وخت اویوزمان په دې سمندر کي یوه لویه کښتۍ چي دډیرو مختلفوخلګوڅخه ډکه وه پخپل حرکت سره چليدل په دې کښتۍ کي یوه مسلمانه کورنۍ هم وه چي غوښتل یي چیرته سفر وکړي . داوبوپه تام قدرت کي ناڅاپه دکښتۍ چلوونکي اعلان وکړ چي دکښتۍ حالت په خطرکي لویدلی دی تاسي د لامبو وهلو جامي اوملبوسات واغوندۍ . ټولوخلګوته داجامي اوملبوسات ورسیدل ، خلګو ډیرهیاهوي اوشورماشور جوړکړی وو ، نارې اوغلبلې دکښتۍ دهري خواڅخه اوریدلي کیدې .په دې کښتۍ کي کومه یوه مسلمانه کورنۍ چي ناسته وه هیڅ ږغ اوفریاد یي نه وتۍ ټوله چپ اوکرار پخپل ځای کي ناست وه اوصبریي کړی وو د خپلي حوصلې څخه یي کار اخیستۍ.

نابېره دکښتۍ چلوونکي دوباره اعلان وکړ چي کښتۍ بیرته جوړه سوه اوحالات ټوله تر کنترول لا ندي دي . خلګ ټوله خوشحاله سوه اوبیرته پخپل ځای کي آرام کښېي ناستل . دکښتۍ مشر چي دکښتۍ په خلګو باندي پام لاره اوټوله یي پخپل نظرکي نیولي وه راغۍ اوددې مسلماني کورنۍ دمشر څخه یې پوښتنه وکړه ، ټوله خلګ په شورماشوراوهیاهوي کي وه ولي تاسي پټه خوله ناست وی ویلاې سئ ددې علت څه وو؟

دکورنۍ مشرورته وویل . موږ مسلمانان یو اوعقیده په مکمله توګه پر خدای باندي لرو ، موږ پهیږو چي مرګ اوژوند دخدای په قدرت کي دی دځان ساتنه فرض ده موږ لازمي تدابیر د کښتۍ د اوامرو سره ونیول نور نو د نعرواوغلبلو جوړیدل کومه ګټه نلري موږ صبرکړي وو اود خپل پروردګار رحم ته منتظروو. دکښتۍ مشر چي داخبري واوریدې یقین یي حاصل سوچي رشتیاهم دمرګ او ژوند صاحب د خیراوشرصاحب دعزت اوذلت صاحب د جهانیانو پروردګاردی بندګان دخپل تدابیر نه بغیر هیڅ هم نسي کولای باید د پروردګارعالم قدرت په حقه سره وپیژني ، دمسلماني کورنۍ مشر بیا دقرآن عظیم الشان کم جلد چي ورسره وو خلاص کړ اودا مبارك آیتونه یي ورته وویل

لیس لل انسان الا ماسعي.

ترجمه : نسته دانسان دپاره هیڅ مګر دهغه تلاښ .

خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاىَ لِيَبْلُوَكُمْ دَيُّكُمْ دَحْسَنُ عَمَلًا

ترجمه : مرګ اوژوند پیداسویدی ددې خبري په خاطرچي کم یوستاسي نیك عمل کوي.

قُلْ لَا دَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا دِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترجمه : نه يم زه مالك دځان دپاره دضرر(تاوان) يانفع (ګټه) مګرپه اراده دالله (ج) . همدغه رنګه عزت ورکوي هغه چاته چي اراده يي وسي اوذلت ورکوي هغه چاته چي اراده يي وسي دژوند په ټولو حالتونو باندي قادردی.

دکښتیمشرددې خبري په اوريدلو سره ډيرمطمئن سو او مسلماني کورنۍ دمشر څخه يي ډيره مننه وکړه دځان سره يي هوډ وکړ چي د حق په ويلو او پيژندلو کي بايد سستي ونکړي.

سوالونه

صبر په کوم حالت کي ضروري دی ؟

خدای پاك دصبر په هکله څه ويلي دي ؟

جوابونه :

صبر په هغه حالت کي لازم اوضروري دئ چي انسان په وس کي دمدافعې توان نه وي لکه : زلزله دباد اوباران طوفانونه ، وچکالي يا دباران نه کيدل.

دوهم : الله پاك دصبر په هکله ډير ارشادات لري اوقرآن عظيم الشان زموږ رهنما دی . او الله پاك ويلي دي چي زه دصابرينو سره يم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملگر توب

په یوه ښهر کي ډېر مشهور تجاروو یوه دانه زوی یي درلودئ خورا ډېر پرګران وو ددي زوی د پاره یي دژوندانه هرڅه تیار کړي وه هېڅ نوع کمي داسبابوددي هلك په ژوندانه کي نه ليدل کيدئ ، دايي ګاني د وړکتوب څخه ورته حاضرباشه ولاړي وي دسپورټ اوساعت تیرۍ سامان دهري خوا څه ددي هلك په خدمت کي وه ، معلمین ،استادان ،ملا ئیان ټوله ددي هلك دعلم په زياتولوکي لګیاوه دعلم اوادب لاره ورته خلاصه وه ، دنیزه بازي ، اّس سورلي اوغشي ويشتلوسامان هم دښکار کولو په خاطر دمجربو استاذانوله خواڅخه ورته په تدریس اویاهم ښودلو سره دا زمينه مساعده کړې وه چي خپل د فراغت وخت په ډېره آّرامه او خوشحاله فضاء کي تیرکړي ، هغه خوا دده پلار هم ډېر کوښښ کاوه چي دایوه دانه زوی یي په تجارت اوسوداګرئ باندي مکمله پوهه ولري ځکه دده تر مرګ وروسته ددې دنیا اوجایداد مالك همدادده یوه دانه زوی کيدای سي.

خیرددنیاکارونه دي هلك لوی سو دخپلوملګرواوانډیوالا نو سره په مشغولا د شپې ترناوخته پوري دکوره څخه لیري وي : کله ناکله به پلار ورڅخه غوښتنه کول چي کورته وختي وختي راځه . خوهلك چنداني پخپل فکر کي داخبره نه ځایول . څو د هلك پلار هوډ وکړ چي دهلك تربيه ترخپلي څیرني لا ندي ونیسي هلك چي دا وخت د21- 22 کالو وو پلار ورته وویل زويه په دې دومره عمر کي دي څومره انډیوالان اوتکړه ملګري پیداکړيدي ؟ زوی ورته وويل باباجانه ملګري خو مي ډيردي خودرې نفره مي داسي کسان دي چي په مرګ او ژوند راته ولاړدي . پلاريي ځان خوشحاله وساتۍ اونوري پیسي یي ورته ورکړي او ورته ويويل زويه دادرې ملګري دي ټینګ وساته . خیر یوکال دوه نورهم تیر سوه پلارکله ناکله دزوی څخه دده دانډیوالا نوپوښتنه کوي اوزوي هم ددې درو ملګرو تکړه توب او وفاداري ورته وايي . لنډه داچي پلار ډېر کوښښ وکړی خپل زوی دایلا ګنبتۍ څخه راوباسي خو په ظاهره نه کیدل، ځوبلاخره یوه شپه ددې هلك پلارچي د بوډا توب حالت ته رسیدلی ووخپل زوي داسي وازمویه.

یوه دانه پسه یي حلال کړ اوسریي ورڅخه پرې کړ په یوه جوال کي یي واچاو د جوال سر یي ټینګ وتړی کله چي زوی نیمه شپه کورته راغی نو پلارورته وویل.

زویه ډیرکلونه مخ کي ما دیوه کس سره دښمني درلودل او بلاخره نن د ورځي سره مخامخ سوو د جنګ حالت ووماهغه خپل دښمن وواژه اوسرمي ځني پرې کړ دادئ په جوال کي مي اچولي دئ هيڅ څوك نه وه خوکله چي رارهي سوم ومي ليدل چي یوه سړي دديوال ترشاه خپل ځان پټ کړی ووشاید هغه ليدلئ يم ،صباټوله خلګ خبرېږي اوخامخواداسړی خپل دسترګوليدلئ حال بیانوي نوته داسي وکړه ولاړ به سو ستا هغه یوه ملګري ته ، د تاوان اوبندي ګري ټول خرڅ یي پرما صرف دی دي دومره ووايي چي دا کار ماوکړي څودقاضي دحکم څخه زه وژغورل سم دده ټول مصارف دکوراوبندي توب يو په دوه زما په غاړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلك وويل دا خوښه خبره ده څه چي څو ، رارهي سول نيمه شپه ده دخپل ملگري كورته را ورسيدل دروازه يي وټكول ملگرى را ووتي دسترګي مسي نه وروسته په دروازه كي دهلك پلاردا خپله نكل ورته وكړه د زوى ملگري خپل ځان تير كړ او پلارته يي آواز وكړ څو وروسته تر سوال جواب پلاريي انكاروكړ.

خيرپه دوهم ملگري دهلك باندي رضاء سول ،پلاراوزوى دواړه هلته لاړل ، ددې هلك دوهم ملگري هم انكاروكړ ، بيادريم ملگري ته ور رهي سول نيمه شپه ده كوڅه په كوڅه ګرځي څو ورسيدل دروازه يي وټكول ملگرى را ووتئ دقضيه داوريدلو څخه وروسته ده هم انكاروكړ. پلاراوزوي دواړه ناامينده سول بلا خره پلار وخپل زوي ته وويل .

زويه راڅه زماهم يوملگرى دى هلته به ولاړسو چي څه كيږي . رارهي سول راغله دخپل پلارملگري كره دروازه يي وټكول آواز راغئ څوك يي ؟ تجارخپل نوم ورته وښودئ زه يم ، جواب راغي درغلم . خودرك معلوم نسو ، بيايي دروازه ورته وټكول ، آوازراغئ درغلم . خوبياهم څه ځنډ پكښي ووتې ، په دريم ځل چي يي دروازه ورته وټكول نودروازه خلاصه سول ، تجار پوښتنه ځني وكړه ، ولي دي دومره ځنډ وكړ ؟ . ملگري ورته وويل . په اول ځل چي دروازه وټكيدل نوزه خو پوه سوم چي ته يي ولي په دي زړه كي راوګرځيدل چي الله دي خير كړي په دې نيمه شپه كي څه نكل دئ بيا مي دڅانه سره سوچ وكړ چي كيداى سي په كوركي خداى مه كړه د زنانه مريضي ورته پيداسوې وي نوزه خوهلته خدمت نسم كولاى څكه مي دهلكو مور راكښينول دوهم ځل چي دروازه وټكيدل نومي دڅانه سره داسوچ وكړچي كيدايسي څه پيسي يي پكاروي څو ولاړم دبكس نه مي پيسې راواخيستي خاماخوا ځنډ وسو په دريم ځل دادى درې سره ستاسي په خدمت كي حاضرسوو . وروسته تجار خپله نكل ورته وكړ او په جوال كي دسړي سر ورته وښودى .

ددې تجارملگري چي داقصه واوريدل نويي داسي وويل.

ته دا جوال راكه چي زه يي وګورم ، تجارجوال وركړ ، ملگري جوال واخيستې اودې تجاراوزوګ ته يي وويل ځى الله مو مل سه ، په دې شپه كي څوك دچادروازه نه ټكوي اودروازه يي وتړل ، هرڅه چي دا تجارورته وويل دروازه خلاصه كړه . دى هم داسي ورته وايي ستاسي زما سره څه كاردئ ځئ ولاړ سئ اوس به خلګ راخبرسي بيا به وايي څه نكل دئ ځي الله مو مل سه . ترډيروخبرو اترو وروسته ددروازې ترشاه بلاخره ددوهم ځل دپاره دروازه ورته خلاصه سول كورته دنه ننوتل او تجارخپله قصه داسي ورته بيان كړه.

داد انسان سرنه دئ بلكه د صباد پاره د خيرات د پسه سردئ مادا خپل زوى په ازمايښت كي واچوى هرڅومره چي مي ورته وويل ددې زماني ملگري څو په اصل اوختې ونه پيژني ورسره انډيوالي مه كوه خودغه زمازوى نه منل زه مجبوره سوم دغه رنګه ډرامه مي ورته جوړه كړه .

ترديې وروسته د تجارزوى دخپل پلار خبره ومنل د بيګانګانو او نا پيژندل سوي كسانوڅخه يي خپل ځان وساته .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه

.1ددې قصه مطلب څه دئ ؟

.2دتجار د زوى ملګري څوك وه ؟

.3دتجاراصلي ملګرى څوك وو ؟

جوابونه

.1ددې قصه اصلي مقصددادئ چې بايد خپل دوست او دښمن وپيژنو يعني دداسي كسانو سره دوستي وكړو چي هغه په مكمله توګه و پيژنواو ياهم دصادقه مسلمان حالت ولري.

.2داهغه انډيوالان وه چي غوښتل يي دتجاراصلي سرمايه لوټ اوتالا كړي اودخپل ځان د خوشحالي لاره ولټوي.

.3دتجاراصلي ملګري هغه صادقه مسلمان وو چي خپل هو او ني يي په يوه حرف ختمول د پوره صداقت اوايمان دارى يوه ټوټه وه .

نوټ : داسلام په بڼه كي ډېرمنافقين ،يهودان اوعيسويان داخل سويدي ټولومسلمانانو ته دادرخواست دى چي دخپل پوهي اوعقل څخه كارواخلي . داسي كار ونه كړي چي په ورځ كي دآخرت شرمنده اود حضرت رسول مقبول (ص) دشفاعت څخه محروم وګرځي .

داسي ډيري طريقې وجود لري اود منافقينو له خوا څه منځ ته راغلي دي چي اكثره خلګ نه په پوهيږي . خصوصاً دكفرسره ددوستۍ لاري اوترونونه په داسي حال كي چي د ايمان دضائع كيدوخطرې ورسره ډيري دي نن صبارواج سويدي . ددنياتجملي زرق وبرق اكثره خلګ غولولي د دوستۍ او دښمنۍ توپير يي ځني ورك كړيدئ . دوطن ،قوم او شخصي ګټه په نظر كي نيول بايدپه هغه صورت كي ومنل سي چي د قرآن پاك په مباركوارشاداتوباندي قايم اود حضرت رسول اكرم (ص) په هداياتو اوعملكرد سره مطابق وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرور او تکبر

په تيره زمانه کي دوه وروڼه وه يو يي تجار اوبل يي غريب كاره وو دواړو خپل روزگاركاوه . تجار ورور پخپل تجارت لگياوو ډيراولا دونه يي درلودل خورب العزت ورته زوی نه وو ورکړئ . په اّخره کي پاك پروردگارورته يوه دانه زوی پس له ډيري مودي نه ورکړ ډيره خوشحالي سوه اوډير خيراتونه وويشل سول د وخت اوزمان په تيريدلو سره د تجار زوی لوی سو څنگه چي ډيرنازولي وو دکسب او کار سره يي علاقه نه درلودل هغه يو متل دی چي وايي ((پلار گټلي زوی ته اّسانه ده)) په همدې بنا باندي د تجار زوی خپله شپه اوورځ تيرول د پلار د تجارت دنيايي ډيره وه کمه کمي پکښي كي نه ليدل كيدل ځکه خو د زوی د پاره دعياشئ اوساعت تيرئ دروازه خلاصه وه.

خير هغه بل پلوددي تجار ورور چي وو هغه ته هم الله پاك زامن ورکړي وه تول پخپلو خواريو او زحمتونو لگياوه خپله شپه اوورځ يي په كاراو زحمت سره تيرول د چاځخه يي قرض نه غوښتی هرڅه چي به يي پيداکړه په هغه به يي قناعت كاوه دعلم ادب اوپوهي سره يي علاقه درلودل كله چي به په مجلس كي ځوك ورسره كښي نستی داسي به يي گڼل چي هميشه ورسره ناست وای ددنيادخبرو څخه يي چنداني ښه نه راتلل اوډيره مينه محبت يي هم وبيځايه خبرو ته نه ښكاره كاوه داقتصاد له نقطهء نظره ضعيفه وه خو په ژوندانه كي داخلا ق پوهي او رفتار درجه يي ډيره لوړه وه ، ژوند وو تيريږي د اقتصاد ضعيفوالي ناجوړي اودرملو نشته والي د تجارد ورور حالت نورهم خراب كړځو بلاخره په قضا ورسيدی مخ كي له دينه چي وفات وكړي خپل زامن يي را وغوښتل په نصيحت يي داسي شروع وكړه

((زامنو زه څه نلرم چي تاسي ته يي په ميراث پريږدم خو دومره درته وايم چي داالله پاك ساتنه تر ټولو لوړه او غوره ده ځكه خو زه تاسي پرخداي پاك سپارم اود هغه په لطف او مهرباني سره درته دښه ژوند غوښتنه كوم)) په حق ورسيدی.

(انا لله وانا اليه راجعون). اوس نو تجار يوازي پانه سويعني د ورور غمونو دی هم كرار اوآرام پري نښود ځكه هميشه به په نا خوالواو غمونوكي ورور ورسره ملا ترړو د دوست او دښمن په مقابل كي به يي د يوازي والي احساس نه كاوه د قضا خبري دي هيځوك ژوندی نه پاته كيږي بيله الله (ج) څخه يوه ورځ مرگی دده دروازې ته هم ودريدئ ده هم د نورو مسلمانانو پشان خپل زوي را وغوښتئ اوداسي وصيت يي ورته وكړ. ((زويه دنيا پاني ده دهيڅ كس سره وفا او بقا نه كوي كيدای سي زه هم ستاسي دمنځه څخه ولاړ سم خو تاسي ته مي دومره دنيا اودولت پري ايښی دئ چي تاسي په اّرامه سره ژوند وكړئ او وهيڅ كس ته احتياج نسئ)) دايي وويل اوخپل روح يي وحق ته وسپاره (اناالله وانا اليه راجعون).

ژوند دی بدليږي روز گاردی تيريږي په زمانه كي تغيرات اوتبدلات راځي د تجار زوی چي په كاراو روز گار باندي بلد نه وو څو كاله بعد د پلار د جايداد او دنيا څخه محروم سوځكه د شپي او ورځي خوراكونه د انډيوالا نوسره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناسته ولاړه او بيځايه مصرفونه ددې باعث سوه چي خپله هستي اودارايي ختمه کړي مجبوره سو په ډېر بد حالت کي د خپل ژوند ساوکاړي ، اوس لکه دليونو غوندي بيځايه بيځايه په کوڅواو بازارو کي ګرځي چي ناڅاپه دخپل د اکاد زوی سره مخامخ سوقسمت او تقدير د هغو خراب اقتصاد پروردګارعالم پخپل رحم اومهرباني سره ښه کړی وو او حتي ترديې اندازې چي نژدې وو تجارت وکړي . تر سترې مسې وروسته دواړه د اکا زامن د خپل اصلي حالت څخه وتلي دي يعني يويي چي ډېر نازولي اوشته من وو اوس بيوزلي او خيرن ښکاري، خوهغه بل چي غريب کاره اوخيرن وو اوس په پاکو جامو کي عزتمند ښکاري ، دا چي د دوستۍ اړيکي وي يو د بل سره يي وپيژندل ، بلاخره د تجار زوي ورڅخه څو روپۍ په قرض وغوښتي چي دا حالت نورهم د حيراني سبب سو .

اوس نو ګرانو ويونکو ستاسي څخه دا پوښتنه کوم ،

.1ددوی په منځ کي څه فرق موجود وو ولي په تغير راغی ؟

.2دځان اواولاد سپارل پر خداي (ج) ښه ده اوکه پردنيا ؟

جوابونه

.1دانسان اوانسانيت په لحاظ ددوی په منځ کي فرق موجود نه وو خوددوی په اقتصادي ژوندکي فرق وو، تغيرځکه راغي چي د تجار زوی کارنه کاوه او تنبل وو د پلار و لاس ته يي کتل دپلارتر مرګ وروسته هم هغسي تنبل اوبيکاره پاته سواو د آراموالي زمينه لا ورته برابره سوه . ددې بد چانسی ګناه ټوله د واليدينو په غاړه ده ځکه د اولاد تربيه په وړکوالي کي د موراو پلار په غاړه ده مګردده داکازامن په کارو لګياوه پلاربه هميشه ورته ويل ((د بيکاره خدای بيزاره)) نتيجه داسوه چي په اتحاد اويو والي سره يي خپل اقتصادي ژوندښه کړ . زموږ د پلرونو څخه دامتل پاته دی چي هغوی د قرآن عظيم الشان څخه نقل کوي ((په اتحاد او يو والي کي دالله پاك رضا شامله ده او په دنيا کي سرلوړي)).

بي زحمته راحت نسته زماوروره *كه عزت غواړي زحمت در لره بويه

.2تجار خپل زوی په تجارتي ګټه باندي وسپاره ، دالله پاك قدرت اوعظمت ورڅخه هيروو، هيڅکله يي دا فکر نه کاوه چي هستي اونيستي دالله پاك په قدرت کي ده . خوددنياد ژوندانه دپاره دانسانانو سعي اوتلاش ضروري كار دی . دعلم زده کړه اودحلا ل روزي پيداکول فرض دي داسي چي دالله (ج) عبادت فرض دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ : دمګټو اوبیکاره انسان په سر د پروردګارعالم لعنت دی دمفت خوره اوقرآن خرڅونکي شخص په سر دالله پاك لعنت دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عقل منده ښځه

پوه هوښیاره اودیوه سرمایه داري کورنۍ ځخه یوه ښځه وه ، ډېرمال اودولت یي درلودی .خپل تجارت یي چالان وودډنیا عیش اونوش ورته مهیاوو، دهرکس خوښه وه چي ورسره نکاح وتړي خودې هوښیاري ښځي په پرهیزګارۍ اوعبادت سره خپلي شپې او ورځي تیرولي ،غریب پروره اودډېري لويي حوصلې خاونده وه ،دخپل تجارت دپاره یې میر زائیان اوسوداګر درلودل ، دخپل پاك نیت اوصفا نظر سره یي په هرچا اعتبارکاوه ، پخپل قوم اوقبیله کي مشهوره وه داسي څوك نه وه چي ددې ښځي دښو اخلاقو په تعریف به لګیا نه وو، ددنیاوو ډېرو ملکونو ته به یي د اغوستلو اوخوړلو جامي اوخوراکه موادو(غله جاتو) صادرول او واردول خپله پیشه ګرځولې وه ، دخپلو نوکرانو ، کارګرانو او کسب ګرو د حالت ځخه بل کل بې خبره نه وه

ددنیا ژوند دی عمر تیریږي یو وخت او یو زمان یي دخپلو تجارتي سامانونو د راوړلو او خرڅولود پاره یي یوشخص وټاکئ دا ځوان هم ډېر صادقه او راست کاره سړی وو، د تجارت سامانونه یي ورته په ګټه خرڅ کړل او دا ځل یي ترتولو وختونو مخ کي ډېره ګټه وکړه ښځي دانوی ځوان په نظرښه ورغئ قسمت دالله (ج)دی ډېرعمربعدیي دواده خیال په نظر کي ورغی الهي تقدیرات خپل کارکوي ځکه ددې انجلي او ددې ځوان ترمنځ رابطه دنکاح ټینګه سوه اود دواړو په موافقه دواده ترتیبات ونیول سول ، پاك پروردګار ددې نوي ژوند ځخه څلور لوڼي اودري زامن ورکړل ،دې عقل مندي ښځي خپله ټوله دارايي دخپل خاوند په اختیار کي ورکړه حتي تردې اندازي چي دخوړلو توان اوقدرت یي د یوه وخت د پاره هم د لاسه ورکړځکه ددې خاوند یو پرهیز ګاره متقي ځوان وو، ددنیاد ټولولو اوساتلو سره یي چنداني علاقه هم نه درلودل ، دې حوصله مندي ښځي هم د خپل خاوند په خدمت کي د خپل هرڅه نه تیره وه څه چي به خاوند ورته ویل دې به منل او په هغه به یي عملي کول ،داسي معلومیدل چي پخپل خاوند باندي عاشقه ده اوخاوند هم ددې ډېر خیال ساتئ.

قسمت اوتقدیردئ دهغه لوی منزل اوتجارت ځخه وداسي حال ته ورسیدل چي د هرسړي اوانسان به زړه پرې سوځول کیدئ خو پروردګار عالم ودې ته دومره حوصله ورکړې وه چي دخپل میړه د رضاد پاره یي خپل ټول ژوند وقف کړي وو . ددې زامن ورته الله پاك په وړکتوب کي پرې نښودل چي لوی سي ، ولي ددې ښځي لوڼي الله پاك ورته لوی کړې چي هره یوه یي داحترام او قدر وړ وګرځیدلې ،ددې ژوند هم پاك پروردګارډېرکړي نه وو دې هم د دنیا ځخه سترګي پټي کړي (انالله وانا الیه راجعون).

دیوې لورځخه ورته رب العزت دوه هلکان ورکړه ډېرښایسته اوپه لوګ والي کي دعزت خاوندان وګرځیدل ، څنګه چي ژوند په تیریدو دی دا دنیاهم په تیریدو ده دادوه په ثمر رسیدلي ځوانان د خپلي انا غوندي ډېر د صبر او حوصلي خاوندان وه خو په ژوند کي د دنیاد جاراو جنجال په داسي حال کي چي هیڅ ګناه یي نه درلودل شهیدان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سول ددې ځوانانوعملکرد مورې ته يو داسي روښانه قانون پرې ښود چي دآخرت تروږځي پوري به دخلقودرهنمايي اوهوښيار توب سرمشق وي .ښه نو ګرانو ويونکو

.1ددې ښځي نوم څه ووړاود چاسره يي نکاح و تړل؟

.2ددې ښځي دوه لمسيان څه نوميدل ،د چاسره په جګړه کي شهيدان سول ، او په کوم ځاى کي ؟

جوابونه

.1داصالحه اوحوصله منده ښځه حضرت بي بي خديجه (رض عنها) وه چي دحضرت محمد(ص) سره يي نکاح وتړل اود اسلام راوړلو په غرض د جهان د مسلمانانو اولينه انسانه وه چي ورته د مسلمانانو مور ويل کيږي.

.2دحضرت بي بي خديجه يوه لوروه بي بي فاطمه الزهرا نوميدل چي دحضرت علي کرم الله وجهه په عهدکي لويدلي وه اودوه زامن يي درلودل (امام حسن اوامام حسين). دوى دواړه د يزيد د قدرت په وخت کي په شهادت ورسيدل ، حضرت امام حسن (رض) په زهرو سره په مدينه منوره کي اوحضرت امام حسين (رض) دکربلا نومي ځاى چي په عراق کي موقعيت لري د72 تنو اصابوکراموسره چي په هغوکي دحضرت عمر(رض) زوى هم شامل دى په شهادت ورسيدل.

انالله واناالیه راجعون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعدل جونګړه

يوپادشاه ووچي ډېررحم دل اومهربانه سړی وو، د شپې او ورځې به دخپلو رعيتو سره په راز دخبرو لګياووحتي دشپې به يي هم ګښتونه کول اود غريبانو دحال څخه به يي ځان خبراوه ديتيمانو او کونډ يانو حال او احوال به يي اخيستی د ناجوړانو د پوښتني د پاره يي عليحده وخت ټاکلی وو، شفاخانو ته به تلئ د دوا درمل اوپرستارئ په باره کي به يي د ناجوړانو څخه معلومات حاصلول ، کوم ډاکترچي به د ناروغانوسره ښه وضع نه کول هغه ته به يي سرزنښت ورکاوه، د خلقو په ودونو کي به يي اشتراك کاوه خو ځوك به نه په پوهيدل . د اصراف په صورت کي به يي دواده مشران را وغوښتل او بيا به يي ورته نصيحت کاوه چي ډېراصراف کول دخدای اود رسول دښمنان اود شيطانانو وروڼه دي . په منډي ګانو اود بازار په نرخ اونوا کي ډېر باخبره وو چا په ګرانی باندي اجناس نسوای خرڅولای ، دسود خورانو سخت دښمن وو، تجارانو او بډايانو چي به پيسي په بانکونوکي ايښودلي د هغه سخت امانت داره وو، ګټه به يي دشريکانو ترمنځ د پيسو داندازې په نسبت ويشل ، لنډه داچي خپل رعيت پر ګران وو، غلا ، لوټ ماري اوپه وطن کي د نا آرامی اچولوسره نه پخلا کيدونکي مبارزه کوله ، عدالت يي پرعام اومعتبرو خلګويو وو.

څه سردي پرله ګرځوم د نکل کاردی زموږ د پاره د درس اوعبرت خبري دي يوه شپه د خپل ګښت په مطابق دکوره راوتی په يوه کوڅه کي ګرځي چي نا څاپه د يوه کوره څخه داسي آواز په غوږ ورغي (پادشاه به په خپلو بنګلوکي ناست وي پردسترخوان به يي د پروردګارعالم راز راز نعمتونه پراته وي هغه به زموږ د بيوزلا نو دحاله څخه څه خبروي په دسترخوان کي يوه وچه ګوله ډوډۍ هم نلرو چي په آرامه يي وخورو) پادشاه چي دا خبره واوريدل وا پس بيرته ولاړی اوسهار يي دا ښځه وخپل در بار ته را و غوښتل اود تيري سوي شپې خبره يي د ځانه سره پټه وساتل ښځي خپل دغريبی حال ورته بيان کړ، پادشا ودې ښځي ته وويل (نن غرمه زموږ سره ډوډۍ وخوره) خير غرمه سوه دسترخان هموار سو ښځي ته يي وويل راسه ډوډۍ وخوره ښځه هم راغله پردسترخوان کښينستل بسم الله الرحمن الرحيم يي وويل او ډوډۍ خوړلو باندي يي شروع وکړه چي يو دوې ګولې يي نه وې خوړلي ناڅاپه يي سترګي په يوه دانه شمشير باندي ولګيدې چي په تيره نوك سره ددې پرسرباندي په داسي حالت کي ځوړند وو چي په يوه ډېر نازك تارباندي تړل سوي وو داسي ګمان کيده چي همدا اوس راشوه کيږي اوددې ښځي په سر کي به ښخ سي ، دې ښځي دايوه غرمه ډوډۍ په ډېري ويري سره وخوړل که څه هم پر دسترخوان باندي ډېر سالن اوميوي ګاني پرتې وي خود هري ګولې په اخيستلو سره داښځي د خپل مرګ انتظارکاوه کله چي ډوډۍ يي وخوړل نوشکر يي وايستی چي الله پاك ورته بيا ژوند ورکړي.

پادشاه ډوډۍ ترخوړلو وروسته دا ښځه وخپل دربارته را و غوښتل او ورته وويل (څنګه وه ډوډۍ خوند وکړی) ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځي ورته وویل:

)تازه غوښتې وم چي ماووژني خو الله پاك زه مړه نكړم. (

پادشاه وخندل او ورته وې ويل (دالله پاك پرنعمتونو باندي بايد هرانسان شكر وكاږي پرخپل دسترخوان وچه ګوله ډوډۍ په بيغمۍ سره ځومره ډير ښه خوند كوي ،ولي د بل په دسترخوان كه زرنوع نعمتونه هم وي ولي د بيري په وخت كي هيڅ خوند اومزه نلري ، كومه خبره چي تادشپې وكړه هغه ما واو ريدل اودادی ته مي را وغوښتې ښه سو چي ودي ليدل د پادشاه پر دسترخوان كه زرنوع نعمتونه سته دومره د بيري سره دي چي پادشاه د هغه ډوډۍ په مزه باندي نه پوهيږي ، ځكه دخپل رعيت سره مينه اومحبت اود هغومشرتوب د داسي شمشيرشكل لري لكه چي ستا پر سر باندي ځوړند وو، كه غفلت وكړم حتماً دا شمشيرزما پرسرلويږي اوكه عدالت كوم همداسي دشمشير ترسيوري لا ندي بايد واوسم.

سوال

.1ګرانو ويونكو آيا پادشاه رشتياويل؟

جواب:بلي هرهغه وخت چي مورډ خپل احساس مسؤ ليت وكړو د مشرانو احترام او پركشرانو باندي مشفق اوسو د پرور د ګارعالم د رحمت اود رسول الله (ص) دشفاعت څخه به په ورځ د محشربهره مندسو او په دنياكي به هم د خلقوپه منځ كي د درناوي اوعزت خاوندان وګرځو.

بدعتونه

د موټرانو د اودريدلود بس تم ځای وو دا هډه ډيره مشهوره وه ځكه په دې هډه كي د شيخ كڼ چڼ بابا د زيارت موټران دريدل خلګ به د ډيره ليري ځايه څخه په سفر را روان وو ځو دې هډې ته به يي ځان را ورساوه او بيا به د زيارت كولو او مراد اخيستلود پاره زيارت ته تلل ، عجيبه خبره خولا داده چي بيشماره زنانه به هم ورته را رواني وې . د زيارت پر سر به جنډې دومره په مينه اومحبت سره ځړيدې تا به ويل كه وو يا نه وو د خير او شر مالك همدا زيارت دی د جنډو به پهلكړي باندي رنګارنګ ټكران ځوړند وه ، د زيارت د پاسه به داسي ښكلي ښكلي څادرونه همواريدل چا به فكر كاوه چي د زيارت شيخ كنچڼ بابا د واده شپه ده ، حلواګاني ، خيراتونه او نظرونه به په ډيرشوق سره و زيارت ته راوړل كيدل بيا به د شيخ كڼ چڼ باباڅخه دخپل مراد د پوره كولو درخواستونه كيدل

ددې خلګو په لړ كي يوه بوډا ښځه وه چي هغې به په حق اوناحق سره د خپلي ځوانۍ نكلونه د شيخ كڼ چڼ بابا په زيارت پوري مربوط كول او ويل به يې:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داداسي رسيدلی زيارت دی ، داسي مرادونه ورکوي ، داسي په خوب کي راځي ، که چيري د مراد حاصلول غواړی بس که دی نه دی همدا شيخ کنځڼ بابا دی ، د شپې يي په قبرستان کي رڼا وي وي ، وايي دا شيخ کنځڼ بابا په ژوندني هم کله چيبه يي زړه وغوښتئ تورمار به وګرځيدی ، خلګوبه ليدئ د چاسره يي خبري نه کولي هيڅ خوراك يي هم نه کاوه په اشارو سره به يي داّسمان څخه مرغان راکښته کول اوس هم د جمعي مبارکي په شپه په سپينو جامو کي په سپين اّس باندي سپور ګرځي او ډيرو خلګو ليدلی دی .همداسي ځني سړو به هم ددې شيخ کنځڼ بابا په حق کي راز رازخبري کولې همدا په سپين اّس باندي سپور او ياهم اکثره سپين اّس د زيارت و سرته هرکله ناکله ليدل کيږي ، يوه سړي بيا داسي نکل کاوه.

زما پلاربه ويل : نيمه شپه کي د خپل کښت اوکروندې د اوبو لګولو د پاره را ووتم زما د اوبو نوبت وو، اوبه مي پرمځکه رااېله کړې ، چيري پرپلنډه باندي کرار کښني نوستم که مي کتل يوه سپينه لمبه دليري ځايه څخه راروانه ده مادځانه سره فکر وکړ چي دا به څه شي وي ، داسپينه لمبه په ډيره چټکۍ سره د برق پشان راروانه وه ، زه وروسته ډير وبيريدم کتل مي دا سپينه لمبه زماد هغه خوانه تيره سوه ښه مي وليدل چي په سپين اّس باندي سپور ډير نوراني په تجلا سره ډك سړی معلوميږي ولاړئ اود شيخ کنځڼ باباد زيارت وخواته هلته داّس څخه کښته سو او زيارت ته د ننه سو زه پسي ځاروم ، ورغلم ومي کتل چي هيڅ هم نسته همداسړګ شيخ کنځڼ بابا دی چي د شپې ګرځي او بيا بيرته خپل ځای ته راځي.

دغه زيارت په دې خبرو سره دومره ډير مشهورسوی ووچي حد يي نه وو ،ډيرملنګان به په دې زيارت کي ناست وه خپل چرس اوچلمان به يي ډکول او راوړل سوي حلوا ګاني اوخيراتونه به يي خوړل ، دلمونځ اوعبادت هيڅ درك پکښي نه ليدل کيدی ، د قراّن شريف قرائتونه چا پيژندل هم نه . ملنګان چي بيله هغه هم تنبل اوبې علمه کسان وه د زيارت بلکې وي ، ورېښتان به يي د سراو ږيري دانجونو غوندي خو ډير خيرن سوي اوبيا کوځۍ کوځۍ ليدل کيدل د جامواوکاليو به يي 3 ګزه مخکي د چرسوبوی تللی . خير په هره بڼه به خلګ راتلل اودرخواستونه به يي ورکول ، چا به ويل (يا بابا جي ماته زوي راکه ، چابه ويل ماته ميړه را پخلا که ، چابه ويل زما روز ګار خراب دی ، چابه ويل پما کوډې سويدي دارانه ليري که ، چابه ويل پما پيريانان ناست دي) ، څه سردي ګرځوم په سل هاوو درخواستونه به ددې زيارت د پاره د نراو ښځي له خوا راوړل کيدل ، که چيري په نا څاپي ډول ديوه کس ياشخص په کاراو بار کي پيشرفت راتلئ نودا به د شيخ کنځڼ بابا د زيارت د پاره يوه بله خوشحالي اود خلقو نوي عقيده پيدا کيدل وو.

دعمرخبري دي تيريږي دعقيدو ژوند دی بدعتونه پخپل اوج سره په نوع دانواعو پيداکيږي تجارتي مسائيل دي څوك په دې بهانه اوڅوك په بله بهانه خطاايستل کيږي اود پيسو دګټي د پاره چلونه دي راوزي . په همدې خاطر د شيخ کنځڼ بابا زيارت هم تود وو اوډيرو خلګو به دې زيارت ته په درنه سترګه کتل.ښه اوس نو په دې باره کي ستاسي څخه پوښتنه کوم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.1تاسي څه عقيده لرى ؟

.2قرآن پاك په دې باره كي څه وايي ؟

جوابونه

.1دجواب د پاره تاسي خپله قضاوت وكړى اوجواب ووايي

_2سوال د جواب د پاره قرآن پاك دداسي آياتونو څخه ډك دى چي د لا لت كوي پردې هيڅ كس بايد دالله پاك نه بغير د بل كس څخه هغه هم په داسي حالت كي چي خپله ناتوانه او بيوزلي وي د كمك د پاره څه وغواړي خو داخبره دلته د يادولو وړ ده هغه دا چي د دنياد اموراتو د انجامولو د پاره لكه په غم اوخوشحالي كي سره يوځاى كيدل اويو د بل سره لاس غزونه لكه زكات خيرات صدقه سرسايه اوداسي نورساده حالتونه ددې حالت څخه جدا اومستثنا دي . نه بايد زموږ ويونكي د ساده موضوعاتو داخل كول په همدې بحث كي ترخپلي څيړني لا ندي ونيسي زموږ هدف دلته د هغه بدعتي او شرك نيونكي حالت څخه دى چي په قصه كي ورته اشاره وسوه اود شيخ كنچڼ بابا د زيارت څخه ديوه كاركن او فاعل شخص د اعمالود اجرا ْ كولو په شكل غوښتنه كيدل.

د قرآن پاك د ارشاداتو څخه يو ډيرواضح او روښانه دليل چي د هرمسلمان په زړه كي نقش لري را اخلو اوتاسوگرانو ويونكو ته يي وړاندي كوو. په الحمدلله كي د (اياك نستعين) په معني باندي ټوله پهيږو هغه دامعني چي (اې خدايه ستا څخه مدد غواړو) په دې صورت كي چي دالله پاك نه كمك اومدد غواړو بايد پوه سو داكوم حالت دى اوكومه بڼه لري .خوبعضي خلگ چي په اين وآن سره دالله پاك دقدرت اوعزمت نه ځان بې خبره اچوي يا زيارتونو يا ملنگانو اويا هم نورو بهانوته لاس او پښي وهي دگناه مرتكب گرځي زموږ ددې خبري مصداق دغه مبارك آياتونه دي.

تائيد دالنسآ سوره 173 مبارك آيت داسي كوي .

وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا(173) [النسآ]

ترجمه :پيدابه نكړي بيله پروردگارعالم څخه بل دوست اوكومك كونكي.

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي ۮَسْتَجِبْ لَكُمْ (60) المؤمن

ترجمه : ووايه يارسوالله مسلمانانوته (وايي پروردگارستاسي وغواړي ماقبلول كوم ستاسي د پاره). ددې آياتونو په ويلو اومنلو سره پرموږ فرض سوه چي دطاعت اوعبادت لايق يوالله پاك دى

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو و زيارت ته تګ اود هغه د پاره دا لا زمه نه ده چي موږ دهغه زيارت څخه ځه وغواړو بلکه بايد د زيارت په موجودديت سره بايد اول و وايو (اسلام عليکم يااهل القبور_ بيا به بيرته وواېو وعليکم السلام يااهل الصبور) بيادقبر وراسته طرف ته ودرېږو درود په رسول الله (ص) به و وايو بيا به الحمد شريف قرائت کړواو وروسته به درې ځله قل هو والله احد و وايو او ثواب به يې د قبرستان ټولو مسلمانانو ته وبخښو او بيابه دوعاوکړو .

اې پروردګاره ، داسلام په مرده ګانو باندي رحم وکړه سخت ساعت باندي آسانه کړه اودګورتاريکۍ ورته په روښنايي بدله کړه که چيري په دې مرده باندي عذاب وي الا هي پخپل فضل اوکرم سره يي ترې ليري کړه ، موږ چي په دې حالت کي راسو پرموږ هم رحم اومهرباني وکړه .

آمين.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور کول

ډیره پخوا زمانه کي یومور اویو زوی وو دواړو په ډیره آرامه فضاْ کي ژوند کاوه ، ددي هلك یوه خور وه چي په کوچني والي کي ورکه سوي وه که څه هم ډیر تلاښ اوکوښښ پسې وسو خوهیڅ خبر یي پیدانسو ، داهلك هم کرار کرار لوئیدی اوچي دزلمي توب وحالت ته ورسیدی نو یو ډیر غښتلي او پهلوان ځني جوړ سو دکلي خلك هم ځني خوشحاله وه ، د هرچاسره به یي په ډیره مینه اومحبت سره خبري کولې ،دضعیفانو سره به یي اخلاقي مرستي کولې اود هغو ملا تړ وو . لنډه داچي کارونه دخدای(ج) دي ددي هلك مور چي ډیره بوډاسوي وه دخدای په رضا په حق ورسیده . اوس نو دامهربانه اوغښتلئ ځوان یوازي پاته سو کورخوند نه ورکاوه یوه ورځ یي تصمیم ونیوی چي خپله کډه به ددې کلي څخه وړي او بل کلي ته به ځي ځکه یي نو خپل عهد ټینګ وساتی اوددې کلي څخه روان سو. هله هله هله منزل پرمنزل دیوې درې څخه تیریږي که ګوري چي یوه دانه زمری کم ښکاري ویشتلی اوزخمي کړیدئ زمري چي خپل ماشومان هم درلودل د هغو د ساتني د پاره قابو وو چي څوك یي ښکار نکړي داچي ډیر سخت ژوبل سوی ووچنداني د ښکارکولو توان یي هم نه درلودی ، په اول کي پهلوان ځني وبیریدی خوکله چي یي په ځیر ورته وکتل زمری د حملې نه دی اود زمري چیچان هم وږي دي نو دداخپل خورجین څخه یي څه ناڅه را وایستل اود زمري و چیچیانو ته یي کښیښوول او یوڅه یي ودا خپله زمري ته هم ورکړه اودایي د ځانه سره وپتیله چي د زمري د چیچیانو ترلوئیدو پوري به خامخوا دلته اوسیږي .

هغه وو چي ددې زمري اود هغه د چیچیانو سره دلته پاته سوهره ورځ به وتی او څه ناڅه ښکار به یي کاوه اودې حیواناتو ته به یي ورکاوه ، څْه سردي ګرځوم د زمري بچیان لوی سول اوددې پهلوان سره یي داسي دوستي پیداکړه تابه ویل د یوه کوراوکهول خلګ دي دا ټوله محبت او شفقت ددې پهلوان وو چي حیوانان یي هم د خپل ځان ملګري کړه.

پس له څه وخته وریه زړه سوه اصلاً په څه د خپل کلي راووتئ دا خو یو ځنګل غرونه او دره ده دلته خو هیڅ هم نه حاصل کیږي بله ورځ یي خپله کډه بارکړه اومخ په منزل رهي سو هله هله د نکل کاردی وږي سو په خورجین کي هم څه نه وه په یوه لویه دښته کي یوې لوي قلعه ته ورسیدی په دې فکر کي سو چي ګوندي دلته یوڅوك وي اوڅه به ځني وغواړي د خپل آس څخه تاسو اود قلعه دروازه یي وټکول . که ګوري یوه ځوانه ښځه را ووتل او ډیره خوشحاله سوه پهلوان ته یي و ویل راڅه خدای دي راولہ میلمه دخدای دوست دْی راسه . پهلوان یي راوستی کورته دننه او په خونه کي یي کښیناوه سوال جواب شروع سو پهلوان خپله قصه ورته وکړه اودایي هم وویل زما یوه خور وه په کوچني والي ورکه سویده کله چي دې ښځي داخبره واوریدل نو ویویل ، ګرانه وروره هغه خوردي زه یم ښه سو چي بیا مي ژوندی ولیدې اوس به خپله خور د خوراك څه ناڅه درته تیار کړي خودا ډیري ورځي کیږي زه هم وږي یم .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیر کرار ولاړه سوه اود خوني ځخه و وتل ولاړه واّس ته او داّس یوه پښه یي ځني وخوړل راغله وخپل وروړته یي و ویل ورور جانه اّس دي پر درو پښو راغلی دی؟

پهلوان چي ډیر هوښیار اوځیرك سړی وو پوه سو چي کمه خبره ده ویویل هو خورکۍ . ښځه بیا لاړه اوځه وروسته بیا راغله وروره اّس دي پر دوو پښو راغلی وو . ورور پوه سو چي ولله دا خوبلا ده ، ویل هو خور کۍ . ښځه بیا لاړه اوبیاراغله وروره اّس دي په یوه پښه راغلي وو وروړویل هوخورکۍ ، داځل پهلوان د ځانه سره سوچ وکړ چي سړیه پښي کاږه که ني تا به هم وخوري . ښځه بیا راغله وروره اّس دي په سینه باندي راغلي وو ورور ویل هو خورکۍ ، خو زه ډیر تږ ي یم . خوریي وویل دغه دی جام د اوبو وچښه ، وروریي وویل نه خورکۍ داغلبیل واخله اود هغه دریابه ځخه ماته خوړي اوبه راوړه . خور یي وویل ښه دی وروره خو تر ځو چي زه راځم ته به دغه ډ هلکي کرار کرار ډنګوې ځو هم ته مصروف اوسي اوزه به هم دغه ډهلکي په وهلو سره نه ویریږم ځم اوبه درته راوړم.

پهلوان چي ډیر زرنګ وو ویویل ښه دی خوري . خوریي غلبیل واخیستئ اوپه یوه منډه یي ځان ورساوه دریاب ته ، ورور یي ډهلك وهي ، ښځه چي غلبیل په اوبو ننه باسي د اوبوډك سي خوکله چي داوبو ځخه را وباسي اودوه قدمه لاړه سي اوبه بیرته ځني توي سي بیا ولاړه سي دلته پهلوان حیران دی چي ځه وکړي که یي کتل چي یوه دانه موږك دوري رادوري کیږي پهلوان پخپل پڼو سره موږك ونیوی داسي چي خپل پڼو یي یودم په موږك باندي ورګذار کی اوموږك هم چي دانسانانو له خوا نه وو په عذاب سوي ډیر نه ویریدی ځکه په اساني سره ونیول سو دستي یي یوه رښکۍ پیداکړه اوموږك یي دډهلکي سره وتړي اوخپله یي ځان دقلعه ددیوال نه واچاوه اومنډې وهي موږك هلته کړپهاري جوړکړیدي . ښځه هم ستومانه سوه اوپه خالي لاس باندي بیرته دکورخواته راروانه سوه کله چي کورته را ورسیدل وې لیدل چي میلمه یي نسته اوتښتیدلی دی پربام پورته سول وې کتل چي یوسړی په منډه ځغلي داهم پسي راتا سوه اوځان یي نژدې راورساوه . دلته ځودخرما درختي وې پهلوان شاه ته وکتل که ګوري بلا ورپسې روانه ده ژر ودرختي ته وختی هر ه ځومره چي خور یي ورته وویل راتا سه پهلوان نه راتا کیدی بلا خره بلا ددرختي په اره کولو شروع وکړه پهلوان دیوې درختي ځخه بلي درختي ته اوښتۍ کله چي آخري درختي ته ورسیدی پوه سو چي نور نو چاره نسته ډیرپریشانه ووپه دې وخت کي یوه زمری پخپل ښکار پسي منډې وهي اوتردې ځاي پوري راورسیدی . پهلوان چي ورته وکتل دهغه زمري چیچي ووچي پخوا دده سره اوسیدی ددرختي راتاسو اود زمري سره ودریدی بلا چي پوه سوه منډه یي واخیسته زمري اوپهلوان پسي وځغستل زمری چي ډیرچالاکه وو بلا یي را ونیول اوهغه یي په دواړو ټکر ټکر کړه . زمری پخپله لاره ولاړی اوپهلوان پخپله لاره ،اوس نوتاسي وواياست ددې قصه مطلب ځه وو؟

جواب : اول باید ټوله انسانان درحم اوعاطفه خاوندان وي دخپلو ګاونډیانو سره په مینه اومحبت ژوند وکړي هرځای اوهرچیري باید دخپل ځان د پاره دوستان پیدا کړي ځو په مشکلا تو کي ورسره مرسته وکړي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم : زمونږ د پاره دا لا زمه ده چي په بيگانگانو باندي باور ونکړواو ترڅو چي مو پيژندلي نه وي بايد د هيڅ کس کره ولاړ نسو او همدغه رنگه د بيگانگانو د راتگ څخه وخپل کورته ډډه وکړو او پربيگانگانو باندي اعتماد ونلرو خصوصاً هغه کسان چي زمونږ په دين نه وي (کافران وي) .

ډيرداسي کسان پيداکيږي چي په ظاهره ديوه پاك اوصادقه مسلمان بڼه لري خو په حقيقت کي يومنافق اوبدکرداره شخص وي په لباس اوظاهري شکل هيڅکله مه خطا وزي . دحقيقت د پيداکيدلو د پاره لا زمه ده مور ، پلار ، مشرورور، اکا ماما اونژدې ټول دوستان خپلوکشرانو ته دسمي لاري ښوول په خپله ذمه قبول کړي اوخپل مسؤ ليت وگڼي چي دجامعي د پيشرفت اوترقۍ يوازنۍ لاره د خپل اولاد سالمه تربيه کول دي .

په کشرانوهم دالازمه ده چي دخپلومشرانو اطاعت وکړي اوداسي کار ونه کړي چي په ورځ کي داّخرت درسول الله (ص) دشفاعت حق دلاسه ورکړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر

يولوى سرمايه داره سړى وو ډير درحم اوعاطفه خاوند وو پرغريبانواو بيوزلا نوباندي يي هميشه خيراتونه او زكاتونه ويشل د هغود احوال څخه يي خپل ځان خبراوه داسي ورځ يا شپه به نه وه چي د ده پركور به ميلمانه ناست نه وه ميوې اوغله جات پروردګار عالم ورته پريمانه د باغو اومځكو څخه ورته ارزانه كړي وه همدا ډول د اولادونو هم ورته كمى نه وو ځوانان زامن لوڼي اونكاحي ښځې هم ورته حاضر باشه ولاړي وې څه چي به يي ويل هم هغسي به كيدل د شاوخوا كلي خلګ هم ځني راضي وه داسي سړى نه وو چي د ده بد خواه واى ټولو خلګو ورته په درنه سترګه كتل او هر چاد ده احترام كاوه پروردګار عالم هم وده ته دومره مهربانه اونرم زړه وركړى وو چي د ژوند په هره لحظه كي به د خپلوخلګو اوعوامو دپوښتني دپاره چمتو وو دمريضانو به يي احوال په ډيره مينه اومحبت سره اخيستى د دارو او درملو د پاره به يي ورسره مرسته كول داخترد خوشحالي دپاره به يي وټولو غريبانو ته جامي جوړولي پخپل ماحول اوچارپيبال كي به يي دغلو داړه مارانو شيطانانو اوفاجرانو لاسونه لنډول او نه به يي پريښوول بلكه د خپل حسن اخلاق په درلودلو سره يي داسي كسان په سمه لاره راوستلي وه ځكه د ضرورت مواد به يي ورته په وړيا توګه وركول اوكه به كم مشكلات ورته پيداكيدل نوحتي الوسع به يي دحل كولو لاري ورته پيدا كولې خير د دنيا ژوند دى عمر دى تيريږي يو الله پاك پخپل حال دى او پاته كيږي يوه چپه ګرګو ددې ديندراه سړي و دروازې ته ودريدل او يوه توره بلا ددې سړي په كور ننوتل باغونه يي وچ سول مځكي يي ويجاړه اودكښت دحالت څخه ووتلي زامن يي هم ځني ولاړل ښځي يي هم ورڅخه جلا جلا سوې دى هم په يوه بې درمانه رنځ باندي اخته سو داسي حالت ته ورسيدى چي نور نودكلي خلګ ددې سړى دمرض څخه په تنګ راغلل اودا نيك سيرته سړى يي دخپل كلي څخه دباندي وايستى يوه ښځه ورته پاته سول نورنو ټول كوراوكهول ځني جدا سول ددې نيك سيرت سړي رنځ اوتكليف ورځ په ورځ ډيريدى مګر ده هيڅ آه هم نه كښى دايوې ښځي به دده د پاره ډوډۍ راوړل اودده خد مت به يي كاوه د شپې اوورځي به ورسره وه دخلګو كورونو ته به تلل جامې به يي مينځلې يا به يي ميچن ځرخول اويا به يي د خلګو كورونه جاروب كول څو ددې مزدورى په نتيجه كي څه خواړه دخپل ځان اودې نيك سيرته سړي د پاره تيار كړي ددې ښځي ډيرښه ښايسته چوټيان (وريښتان) وه داسي يو ورځ راغله چي يوه ګنهكاره سړي ددې ښځي څخه ددې د وريښتانو د پرې كولو غوښتنه وكړه هرڅومره چي دې ښځي انكار وكړ كومه فايده يي نه درلودل ښځه چي د مجبورى په حالت كي وه او بله چاره يي نه درلودل دمزد په عوض كي يي خپل وريښتان قيچي كړل څو وكولاى سي خپله اعاشه برابره كړي په دې وخت كي يو شيطان په منډه راغى اودې نيك سيرته سړي ته يي په چپه ډول دابيان جوړ كړئ دانيك سيرته سړى چي ډير پرهيزګاره وو ډير خوابدى سوخو افسوس په داسي حالت كي وو چي هيڅ يي هم نسواى كولاى پرشيطان يي لعنت ووايه اوځان يي وخپل خداى ته وسپارى كله چي يي ښځه راغله ټول احوال يي ورته ووايه اود شيطان مخ يي توركړي يوې چشمې ته يي ځان ورساوه اوهلته يي خپل ځان ومينځى په

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي حالت کي چي دېرې وللو توان يي هم نه درلودی . دقدرت کار دی په دې چشمه کي ددې نيك سيرته سړي شفا وسول او روغ رمټ سو اوتريوې لوی خطرناکي مرحلي وروسته بيا پروردګارعالم ورته د ژوند ټول سامانونه مهيا کړل.

سوالونه

.1اوس نو ووایاست دانيك سيرته سړی څوك و؟

.2ددې چشمه په ګوته کول ورته چاوکړه ؟

.3ددې نيك سيرته سړي عادت څه وواوڅه ګڼه يي وکړه ؟

جوابونه

.1دانيك سيرته سړی حضرت ايوب عليه السلام وو.

.2پروردګارعالم ورته دخپلي مهرباني له امله دده توبه قبوله کړه اووددې ازماينښت څخه يي کامیابه وایستۍ داځکه چي پروردګارعالم پخپلو بندګانو ازماینښت کوي هرڅغه کس چي صبر او حوصله وکړه حتماً کاميابي دهغه په برخه ده.

.3ددې نيك سيرته سړي عادت صبر ووځکه خود صابرايوب پنوم يادېږي.

نوټ:داقصه زموږد پاره يوسرمشق دی څود بې صبری نه وساتل سو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه لنډه کيسه

دغريبی کورمو درلودی په اوموخښتو آبادووځای ځای پکښې پخې خښتي هم کارسوي وي ، پخپل لاس مو جوړ کړی وو ، دګرمۍ په لنډو شپو کي وسپيني سپوږمۍ ته مو خښتي منبلې اود ورځي به مو دقلعه ددېوالونو د پاره ختې لا ندي باندي کولې او کله کله به موخراب ديوالونه دکاګل پر ځای په ريګو اواهاکو سره ګډ سيمګل کول، د اوبو د څکلو د پاره مو په کورونو کي څاه ګان درلودل د خپل نيت د پراخۍ له امله دهغه بل کلي خلګو زموږ د څاه ګانو د اوبو څخه ګټه کول (ګټه يي تري اخيستل) ځکه اوبه يي ډيري يخي ، خوږې او ډيري پاکي وې د ژمي په يخو شپو کي د تالندي اوبريښنا څخه نه ويريدلو ځکه کور مو مضبوط جوړ کړی وو ،ګلان او سبزيجات مو پکښې ډير ډيرکرل حتي اکثره موږ د بازار څخه ترکاري او سبزيجات نه رانيول او په ډيره خوشحالۍ سره مو ژوند تيريدي ، نا ګاه سيلۍ اوبارانونه را پيدا سول په مسلسل ډول يي زموږ دغريبۍ کور لکه چي زموږ سره يي دښمني درلودل په ژليو اوسيلابونو سره خراب کړ . مجبوره سوو د خپلي ميني څخه موکډه وکړه هري خواته خواره سوو ځوک په دې کلي او ځوک په هغه کلي کي ډيره سول ، ځوک په کلي کي دننه دخلګو سره همسايه سول او چادکلي د باندي خيمې ووهلې داچي زموږ څخه هرڅه دلاسه وتلي وه نو مجبوره سوو په مزدورۍ مو لاس پوري کړ خوخپل ټاټوبی مو نه هيراوه په ډيره ميړانه مو کار اوزحمت کښې دچا احتياج نه وو خو ژوند ياري نه کول ، کرار کرار مو دکور د لوازمو په خرڅولو لاس پوري کړ په ډيره ارزانه ارزانه توګه مو خپل سامان خرڅاوه ، موږ خپله ګذاره کول مګر د پردي کلي د مشرانو په سترګو کي خار وو ، ځينو به زموږ د خرابه کورونو د رانيولو وړانديزونه کول چابه خرڅ کړل ولي چابه ويل دا زموږ د پلار او نيکه د لاس ننبه ده نې خرڅوم .

دکلي خلګ چي زموږ د زحمت اوکارو دګټي له امله بډايان سوي وه زموږ د څاه ګانو څخه يي کاريزونه وکيندل اوخپلو مځکو ته يي اوبه راډيري کړي ، عبدلغياث کاکاچي زموږ په کلي کي يو ډير ښه سړی وو اوښه نوم يي درلودی څوکاله وروسته يي و غوښتل چي بيرته خپل کلي ته ولاړ سي او خپل کوراّباد کړي . ده داګمان کاوه چي د نورو ګاونډيانو څخه به پيسي په پور واخلي د قرض حسنه په توګه کله چي پرور دګارعالم ورته روز ګار ښه کړي بيا به دخلګو قرضونه بيرته ادا کړي . په همدې زړه يي دکلي يوه مشرته چي ډير کلونه يي ورته خدمت کړی وو د پور (قرض) يوه غوښتنه وکړه چي اوس يي راته راکړه انشاْ الله په ډير نژدې وخت کي به يي بيرته دراداْ کړم . افسوس ددې څخه خبر نه ووچي دکلي خان دده دخارويو دپاره هم سترګي پټي کړي وې ځکه عبدلغياث کاکا ديوه غويي اودوو پسونو څخه بل څه نه درلودل.

ښه نو ګرانو ويونکو ددې لنډې کيسي جواب زه وتاسي ته پريږدم ځکه غواړم ستاسي د ذهن ازمايښت وکړم څو په علمي ډول درته ثابته سي چي ؟ ؟ ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق او با طل

دحضرت صهيب (رض) څخه روايت دی چي رسول الله (ص) وويل ستاسي نه دمخكي قومونويو بادشاه وو چي د هغه سره يو جادوګر ووكله چي دا جادوګرسپين ږيري سو نو پادشاه ته يي وويل . زه نور سپين ږيري سوم ماته يوهلك راوا ستوه چي زه ورته خپل دسحر علم وښيم . پادشاه يو زلمی هلك ور واستاوه ، د هغه په لاره کي يو راهب وو دا زلمي د هغه سره كښينستی د هغه خبري يي واوريدې خوښي يي سوې ، پس له دې هركله چي به ساحرته تلی نو اول به ددې راهب سره كښينستی كله چي به ساحر ته ورغلي نو ساحر به وواهه چي ولي دي ناوخته كړ هغه راهب ته دا احوال ووايه ، راهب ورته وويل كله چي دي ساحر وهي نو ورته ووايه چي په كوركي وم اوكله چي دي په كور كي وهي نو ورته ووايه چي د ساحر سره وم . په همدې ډول وخت دی تيريږي يوه ورځ كلي ته يوځنګلي ځناور راغی اود خلقو لاره يي بنده كړه ، ددې هلك لاره هم بنده سوه . دې هلك په زړه كي وويل نن به معلومه سي چي راهب په حق دی او كه ساحر ، يوكاڼی يي راواخيستی ويويل .

يااالله كه د راهب كار ستاخوښ وي نودا ځناورپه دې كاڼي مړكه . ځناور يي په وويشتی هغه مړسو. خلقوته لاره آزاده سول . بيا راهب ته راغي اوحال يي ورته ووايه .هغه ورته وويل : بچيه - ته خو زمانه غټ مقام ته ورسيدې (اوداسي ځای ته چي څوك ورسيږي ازمايښت باندي راځي) ډير ژر به پتا باندي يوه سخته راسي . كه سخته در باندي راغله نو زماحال چاته مه وايه . دا هلك دې اندازې ته ورسيدی چي ړوند او پيس مرض به دده په دوعا سره ښه كيدئ اود ټولو مرضونو علاج به يي كاوه . د پادشاه يو وزير په دې خبر سو چي هغه ړوند سوي وو .دده ته يي ډيري تحفې راوړې او ورته يي وويل ، كه زه دي جوړكړم نو داټول شيان درته دركوم (ستا دي) هلك ورته وويل : زه څوك نسم جوړولای ، جوړونكي الله دی ، كه تاپه الله باندي ايمان راوړی زه به درته دوعاوكړم ، الله به دي جوړ كړي . هغه ايمان راوړی او الله جوړ كې ، بيا پادشاه ته راغلی او ورسره كښينستی لكه چي به كښينستی . پادشاه ورته وويل د سترګو ديد درته چا دركړ ؟ وزير ورته وويل خپل رب . پادشاه ورته و ويل آيّا زمانه بغير ستا بل رب هم سته ؟ وزير وويل

زما اوستا دواړو رب الله دی نو پادشاه بندي كړ اوترهغې پوري يي تكليفونه وركول څو يي دهلك حال ووايه. هلك يي راوستی . پادشاه ورته وويل ، اې بچيه تا په جادوكي دومره ترقي وكړه چي ړانده جوړوې او پيس مرض ورك كوې (مريض جوړوې) اوداسي كارونه كوې . هلك ورته وويل ، زه خوهيڅ څوك نه جوړوم جوړونكي الله دی . پادشاه دی هم قيد كړ اوترهغې يي آزّار وركاوه څود راهب حال يي ووايه . پادشاه راهب راوغوښتی او ورته يي وويل ، خپل دين ته وګرځه هغه انكار وكړ . نو يوه اره يي را وغوښته اوراهب ته يي پر سر كښيښوول اره كاوه يي تردې چي دوه ټوټي سو . بيا يي هغه هلك راوغوښتی ورته وې ويل ، خپل دين ته وګرځه . هغه هم انكار وكړ. نوخپلو كسانو ته يي حواله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ چي داهلك پلاني غره ته يوسي په غره باندي يي وخيژوی چي دغره وڅوكي ته ورسيږی نو ورڅخه پوښتنه وکړئ كه خپل دين ته واوښتی نو آزادیي کړي كه انكاركوي نو د غره څخه يي لا ندي راشوه کړئ . هغوی بوتلی اوغره ته يي وخيژوي ، هلك الله پاك ته سوال وكړ . يا الله ددوی نه مي خلاص كه په هره ذريعه چي ستاخوښه وي . په غره باندي زلزله راغله اوهغه د پادشاه سړي ټول لا ندي راشوه سول . داهلك پادشاه ته راغي اوهغه ورته وويل . ستا ملګري څه سول . هلك ورته وويل . دهغوی نه خپل رب خلاص کړم . بيايي نورو سړو ته حواله كړ چي دی په كښتی كي سپوركړئ اوچي كښتی دسيند منځ ته ورسيږي پوښتنه څني وكړئ ، كه خپل دين نه پريږدي نو سيند ته يي وغورځوی . هغوی بوتلي . دسيند منځ كي هلك الله ته سوال وكړ . ياالله ددوی نه مي خلاص کړې په هرهغه څه چي ستا خوښه وي ، نو په هغوی كښتي واوړيدل اوټول پكښې غرق سول خوهلك الله پاك ژوندی وساتی . هلك بيا پادشاه ته راغلی . هغه ورته وويل ستاملګري څه سول ؟ هلك ورته وويل دهغو نه الله پاك خلاص كړم . بيايي پادشاه ته وويل ته مانسې وژلای بيله هغه طريقه څخه چي زه يي درته وښيم . پادشاه ورته وويل هغه څنګه ده ؟ هلك ورته وويل ، ټول خلګ په يوه آزاد ميدان كي سره راجمع كړه اوماد خرما په تنه پوري وتړه بيا زماد تيركش نه يوغشي را واخله په ليندي كي يي كښيږده او ووايه ((بسم الله رب الغلام)) ما وربانديي ووله چي داسي وكړي نوما قتل كولي سي .

پادشاه خلګ راجمع كړل اوهلك يي په سليب باندي وخيژاوه دهغه تيركش نه يي يوغشي راواخيستی او ويي ويل ((بسم الله رب الغلام)) هلك يي وويشتی هغه دغوږ سره نژدې ولګيدی اووفات سو، ټولوخلګوويل ((آ منا برب الغلام)) .

پادشاه ته خبر ورسيدی هغه كار وسوكوم نه چي ته ويريدې هلك دي قتل كاوه خلقو ټولو په الله ايمان راوړ . پادشاه حكم وكړ ،چي دسړكونو په څوكونو كي خندقونه وكينی اور پكښې بل كړی څوك چي دخپل دين څخه نه اوړي هغه پكښې وغورځوي ، يايي وويل چي هغه دي اورته ور ودانګي . همداسي وسول اوپه همدې ترتيب ټوله مسلمانان يي د اورپه لمبو كي وسوځل . په قرآن عظيم الشان كي دا واقعه د اصحاب اُخدود پنوم باندي مشهوره ده.

)رياض الصالحين 30 حديث 40 مخ اول جلد دريم باب دصبربيان (

داسي قصې او واقعات چي تاريخ ګواهي وركوي ډيري تيري سويدي لكه د حضرت ابراهيم عليه السلام قصه . اوحتي ترديې چي د پيغمبرانو وژنه اوپه شهادت رسول هم دكفراو الحادله خوا دريغ سوي نه دي دسيدالشهداْ حضرت حمزه (رض) شهادت په كومه طريقه چي كفارو وكړ په هيڅ زمان كي چانه وو كړی هغه په دې شكل . پزه،

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړونه ، سترګي ، او حتي زړه اواینه سره د سړو يي هم ځني ويستي وه . څوحضرت محمد (ص) په بوی باندي خپل اكا (تره) و پيژانده

))انالله وانا اليه راجعون((

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعلم برتري

تاسي به په دې بيان کې يوه داسي خوږه کيسه ووايي چي ترډېره وخته پوري به ستاسي دذهن څخه ونه وزي اوکه هرڅوك ددې کيسې په اصلي مطلب پوه سو نودابه يو ډېرلوی برکت وريه برخه سوی وي . په يو وخت او يو زمان کې يو ډېر پوه او عالم سړی تيرسوی دی دکلام په فصاحت او بلاغت کې په اولو ورځو کې ډېر خوندور نه وو ځکه د ژبې د نيمګړتياله امله يې حرفونه سم نسوای اداْ کولای خو ورروسته دالله په فضل اوکرم سره دا نيمګړتياليري سول په جهان کې يې ساری نه درلودی ، د تکاليفواو ربړونو سره هميشه لاس اوګريوان وو د صبر او زغم څخه يې کاراخيستئ د خلقو سره به يې هميشه کمك کاوه . مزاج يې د حقيقت په پلوی تند وو. ډېر رحم دل اومهربانه شخص وو د هرقوم او قبيلې د سوالو سره يې د هغود خواهشاتو په مقابل قناعت بخشه جوابونه ويل او چي په وس او قدرت کې به يې وه د خلقود آرامی او هوسايي د پاره يې د ژوندا نه ټول ضروريات برا بروِل . خير د تعريف او توصيف په باره کې چي هرڅومره د هغه ستاينه وکړو بياهم لږ ده . مطلب دلته دادی چي يوه ورځ داسي په زړه کې ور وګرځيدل ګ (زماعلم ډېردی شايد زما نه په علم کې بل څوك برتري ونلري) . د پروردګارعالم له خوا ورته وحي وسوه ، ولاړسه ويوځای ته اوهلته به ديوه بل شخص سره ملاقي سې . هغه وخت به داشخص وينې چي د ځانه سره دې يوه دانه وريت کړی ماهی په ډوډۍ کې پيچلئ اخيستئ وي . په هغه وخت کې چي دغه ماهی ستا د دسترخوانه څخه ورك سي (همدغه وريت کړي ماهي د ژوندي ماهي په شکل بيرته اوبوته داخل سي) ته به هلته ددې شخص سره ملاقات وکړې . په همدې ترتيب سفر آغازسو هله هله يوځای د اوبو چشمی ته ورسيدل په هغه ځای کې يې اوبه وڅښلې اومخ په سفريې حرکت ته دوام ورکړ. يوځای وړې سول اوکښې نستل غوښتل يې چي ډوډۍ وخوري کله چي يې د سترخوان خلاص کړ وې ليدل چي ماهی نسته ، ور په ياد سول چي ماهي په هغه تيره چشمه کې د اوبو غيب سويدی . بيرته پشا را وګرځيدل اوپه دې واپسی کې يې خپل دمطلب شخص پيدا کړ . دې شخص ورته خپل عذرمخ کې نه مخ کې وړاندې کړ چي ته زما سره ملګرتوب نسې کولای . خومطلبي ورته اسرار وکړ ځکه نو ددوی ترمنځ په دې شرط سفرآغازسو چي ورڅخه سوال به نه کوې . ده هم ومنل پرلاره سره راروان دي. يوځای ته راورسيدل چي هلته څوداني کښتۍ د خلقود تيرايستلو په غرض د اوبود يوې غاړې څخه وهغه بلې غاړې ته ولاړې دي په دې کښتيو کې يوه دانه څه زړه غوندې ده نوري کښتۍ نوې نو ې دي ،دوئ په دې زړه کښتۍ کې سپاره سول کله چي کښتۍ د اوبو منځ ته ورسيدل نو دې شخص هغه تبرچه چي د ځانه سره درلودئ دکښتي ديوې برخې په ماتولو کې په کار واچوه . مطلبي شخص ورڅخه سوال وکړ داڅه کوې ؟

جواب ورته ورکړه سو .مادرته ويلي وه چي سوال به نه کوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوبوهغه بلي غاړي ته وا وښتل بيايي پخپل سفرآغاز وکړ هله هله هله ويوه ښارته ورسيدل . په يوه کوڅه کي تيريږي که ګوري څوداني ماشومان په بازئ بوخت دي يوه دانه هلك چي ښه پاکي جامي په تن لري خپله هم پاك او ستره معلوميږي ددې هلکانو په منځ کي ګډ دئ اوخپل ساعت تيري کوي نوموړی شخص ورنژدې سواوهغه يي مرکړ . داحالت ددې مطلبي شخص بل کل خوښ نسو اوځني سوال يي وکړ ، دادي ولي مرکړ حال داچي دايو بيګناه هلك وو ؟

جواب ورته ورکړه سو . مادرته ويلي وه چي سوال به نه کوي.

خير بيا سره روان سول و ښارته داخل سول اوهلته يي ديوه کار اوغريبي پوښتنه کول څو وکولای سي د خپل خوراك اومعاشئ د پاره څه برابر کړي دلته هيڅ کس هم حاضر نسو چي ودوی ته کار ورکړي ځکه دا خلګ دلته په دې ښار کي نا بلده وه خير شپه تيره سول سهار سو بيا دوري رادوري ګرځي په يوه کوڅه کي نا څاپه يو ديوال وليدئ چي د پريوتو په حالت کي وو نوموړی سړی ورته نژدې سو اوخپله اوږه يي ورکړه ديوال يي سم ودراوه اودچپه کيدو څخه يي وساتئ . دلته مطلبي سړي بيا ځني پوښتنه وکړه . ولي دي ديوال سم اوجوړکړ پري ايښئ به دي وای چي نړيدلي وای موږ به جوړکړی وواوبيا بمو ځني پيسې اخيستي وای څود خپل خوراك زمينه مو مساعده کړي وای .

جواب ورته ورکړه سو زما اوستا ترمنځ جدايي ده . درې ځله وسوه چي تاسي زما څخه سوالونه وکړه حال داچي زما او ستا ترمنځ وعده وه چي زماڅخه به پوښتنه نه کوي . ددې واقعاتو حال درته بيان کوم.

اول دکښتۍ حالت :ددرياب هغه غاړي خوا پادشاه اعلان کړی وو هره کښتۍ چي نوي اوسلامته وي هغه ونيسۍ اوددولت کارونه په اجراْ کړي . ماځکه دهغه کښتۍ ورته ماته کړه چي داسړی ډير غريب ووکه چيري د پادشاه عسکرو دده کښتۍ اخيستي وای نود دوي د خوراك او معاشي لاره بنديدل . ماته کښتۍ عسکرو نه نيول.

دوهم دهلك وژل : ددې هلك موراو پلار ډير پرهيزګاره خلګ وه ولي داهلك ډير پرګران وو . ويره ددې وه چي ددې هلك په لوئيدو سره داخلګ ګمراهان سي ځکه ددې هلك آينده خرابه وه نو په همدې خاطرچي دامسلمانان دجنت څخه محروم نسي داکارمي وکړ.

دريم دديوال جوړيدل : تردې ديوال لا ندي يوه نيك سړي دخپلو زامنود پاره خزانه پټه کړې وه . د ده زامن واړه وه که چيري دا ديوال نړيدلی وای نوخامخوا دا خزانه ضايع کيده اودې هلکانوته نه رسيده په صحيح توګه ځکه نو ماداکاروکړ .

نورنو زما اوستا ترمنځ جدايي ده .

سوالونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

1.ددې کیسې څخه تاسې څه پند واخیستئ ؟

2.مطلبي شخص څوك وو؟

3.کارکونکي (فاعل) څه نومیدئ ؟

4.دمطلبي شخص قوم اوکتاب څه نومیږي ؟

جوابونه

1.په دې باید پوه سو چې په جهان کې دعلم دروازه د ټولو انسانانو پرمخ خلاصه ده ولي دا علم د خلقوترمنځ دذهن په رشد اوتقاضاْ پوري اړه لري په دې معني چې د یوه انسان ذهني رشد په یوه خاصه لاره کې امکان لري ولي د ټولوعلومو تکمیلول د یوه عادي انسان د پاره مشکل کار دئ ځکه دانسانانو ذهنونه په خاصو شرا ئطو کې د خاصو پروګرامونو د پاره د قبول وړمسائیل جذب کولای سي . په همدې منظور باید هیڅ شخص ددې ادعاْ ونکړي چې ګواکي د علم او پوهي له لحاظه ساری نلري . دادرسته خبره ده چې پیغامبران د علم او پوهي له لحاظه دمځکې دمخ رهبران دي ولي هغه په اندازه دي ځکه خو پروردګار عالم ددې خبري دتصدیق د پاره دحضرت موسي علیه السلام اوحضرت خضر علیه السلام قصه په قرآن عظیم الشان کې وحضرت محمد (ص) ته بیان کړه څو د مځکې د مخ علماْ پخپل علم سره ونه نازیږي د تکبر او غرورڅخه باید ځان وژغوري ګګ داسې علماْ پیداکیږي چې انسانان هغه نه پیژني مګرپه هغه صورت کې چې ورسره په تماس کې سي.

2.مطلبي شخص حضرت موسي علیه السلام وو .

3.هغه شخص چې حضرت موسي علیه السلام ورسره په تماس کې سوهغه حضرت خضر علیه السلام وو .ددې درو واقعو فاعل همدغه حضرت خضرعلیه السلام وو.

دمطلبي شخص قوم یهود (بني اسرا ئیل) دي اوهغه کتاب چې پروردګارعالم وموسي علیه السلام ته ورکړي وو هغه د تورات په نوم باندي یادیږي .هغه ځای چې حضرت موسي علیه السلام اوحضرت خضر علیه السلام سره یوځای سول بین النحرین په نوم سره مشهوردي . زماداسې ګمان دي چې داځای په سوریه کې واقع دي والله اعلم .

نوټ : دابايد دیاده څخه ونه باسو چې دعالِم برتري په بې علم باندي زیاته ده او په قرآن عظیم الشان کې هم داذکرسویدي حضرت رسول اکرم (ص) هم په دې باره کې زیات ارشادات لري او خپل امتیان یې په دې باندي ماْ مورکړیدي چې باید علم زده کړي . دعلم په حاصلولوکې باید منزلونه منزلونه حتي که په پښو هم وي باید چې طي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي څود بي علمی مخه ونیول سي . پروردګارعالم فرمايي . زما په باره کي دي هيڅ څوک بحث نه کوي ترڅو چي علم يي نه وي حاصل کړي .

پرموږ ټولومسلمانانو باندي دا فرض ده چي د علم دروازه پخپل مخ خلاصه کړو. که چيري د نيوي علم نسوزده کولای بايد ديني علم خود حقيقت له رويه زده کړو. خصوصاً په دې عصر او زمان کي چي خلګ دساينس اوتکنالوژئ په مخ ګرندي ګامونه وړا ندي کوي ډير به د افسوس خبره وي چي خپل ځانونه وجهان ته د بيسوادانو په شکل وښيو. په دې صورت کي به مودخپل خدای اوخپل پيغامبرعليه السلام د ارشاداتو په ضد عمل کړي وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټنبلا نو دارو

دعبدلغیاث کاکاپه کورکي د ډیري زماني راهیسي د زوی د پیدا کیدوکومه آوازه نه وه خپره سوې . لوئي ورته پروردګار عالم ډیري ورکړي وي ، خوددې کورد زړه ارمان یوه ورځ الله تعالي پوره کړ په داسي حال کي چي عبدلغیاث کاکا پخپل پټي اوکروندې کي په کارلګیاوو ناڅاپه په منډه منډه یوکلي وال ورته ځان را ورساوه او پرې ږغ یي وکړ . کاکا زیري مي دربانديي ،اول به ماته شیریني راکوې بیا به زه درته وایم ، کاکاومنل چي شیریني به ورته ورکوي (ځکه دادستوردئ چي دنیکي خبري په اوریدوسره اوریدونکي حتماً خبر رسان ته څه ناڅه مني .) بیا یي د زوی د پیداکیدو خبر ورته و وایه . عبدلغیاث کاکادډیري خوشحالی څخه خپل کار و بار پرې ښووي اومخ دکور په خوا رهي سو . کورته په رسیدو سره د هري خوا ورته مبارکباد ویل کیدئ .خو کاکا به ویل ((خدای دې قدم دنیکو کړي)) او په تکرارتکرارسره یي د خداګ شکرکښې.

دهلك په پیداکیدو سره دکاکا کورنی په خوشحالي کي ډوب پراته وه داهلك دومره نازولی وو چي همیشه به د پلار، مور، اوخوندو په اوږو باندې ګرځیدی . خاص په الله او بسم الله سره د هغه پالنه کیدل . کرار کرارهلك لوئیدئ په عوض ددې چي درس ووایې یا کم بل کمال زده کړي تمامه ورځ به په کوڅو او بازاروکي سرګردانه ګرځیدئ .که څه هم پلار په مکتب کي واچوئ خود ډیري مهرباني اودلسوزی له امله چي په کورکي ورسره کیدل هلك دمکتب د نه ویلوتصمیم دخپل ځانه سره نیولي وو . کاکاهم د خپل ځان سره وکښت اوکروندې ته نه بیولي ځکه پلارنه غوښتل چي دایوه دانه زوی یي د لمرپه وړانګو کي په عذاب سي .لنډه داچي ددې هلك هره خبره منل کیدل اود ژوند ټول مشکلات د موراو پلارله خواځه ورته حل کیدل.

دنابودي دنیاژوند دی ،عمردی تیرېږي ،عبدلغیاث کاکا ناجوړه سواو څه عمر بعد په حق ورسیدی . اوس نوداهلك لوی سوی وو خو د ډیرناز او ټنبلۍ له امله د هیڅ کاراو روزګارنه وو. نازاو بې ځایه محبت ددې هلك په ژوندکي ناوړه تاثیر وکړ. د مشرانو بې توجهي هلك ودیته اړ باسی چي دخپل پلارګټلي په کرار کراروښتي کومه مځکه او پټي چي ورته په میراث پاته وو د وخت او زمان په تیریدو سره هغه خرڅ کړي . په کورکي هم هغه وخت دمور، خویندواو نورو دوستانو د توجه وړ وګرځیدی چي ورته د ژوند د معاشي د پاره څه نسوه پاته . نورنو نازولي هلك د خپل ټول جایداد څخه محروم سو اولاس ترزني په کورکي کښینستې . همیشه به یي په داسي وخت کي ډوډۍ خوړل چي د خپلو خویندو اویاهم مورله خوا به ورته دسترخوان غوړیدی او د لاس پرې منځلو د پاره به افتابه او لګن هم حاضریدی. اوس نو کور او کهول داسي وپتیله چي په څه ناڅه به ددې هلك و ژوند ته تغیر ورکوي.

اوله ورځ یي وهلك ته دسترخوان هموارکړ خود لاس پریمنځلو د پاره یي اوبه رانه وړې . هلك چي هرڅومره چیغي ووهلې کومه فایده یي ورته ونه رسول مجبوره سو پخپله ولاړ سو اولاسونه یي پرې منځل .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دوهمه ورځ بيا دسترخوان ورته هموار نسو بلکه هرڅه ورته کښېښو ول سول ، هلك چي بيا هرڅه نارې ووهلې څوك حاضر نه سول مجبوره سوپخپله يې خپل دسترخوان هموارکړ اوبيا يې ټول کړاوخپل لاسونه يې پرېې منځل.

په دريمه ورځ يې بيا ډوډي تياره کړه خوهيڅ کس حاضرنسوچي ورته ډوډۍ راوړي هلك چي ډېر وږي سوی وو بيايي هم د پخوا پشان غلبلي جوړي کړي چي وږي يم هيڅکس ورته ډوډۍ رانه وړه بيا پخپله ولاړ سواو د آشپزخانې څخه يې ډوډۍ خپل ځانته راوړل.

په څلورمه ورځ په کورکي هيڅ ډوډۍ پخه نسوه هلك د لوږي د لاسه ډېر په تنګ راغی هاخوا دې خوايي وکتل هيڅ هم په نظر ورنغلل مجبوره سو د باندي ووتی اوديوه دوست کره ورغي . هلته ددې هلك د خاله زوی ناست وو چي تازه دکاره څخه ستړی راغلی ووکوم وخت چي سره مخامخ سول نودې د خاله زوی ورڅخه پوښتنه وکړه چي ولي کارنه کوې ؟ هلك ورته ووېل کومه دی کار ، ټول خلګ ووزګاردي . د خاله زوی ورته ووېل راځه .هلك يې بوتلي اوديوه بُتي وا لا سره يې شاګرد کړ . هلك چي ډېر نازولي وود بوټو ماتول ورته ډېر ګران پريوتل کله چي ماښام کورته راغي ډېر ستړی ستومانه وو. موريي نن ورته شکنه پخه کړي وه هلك په ډېره مزه داري سره وخوړل . حال داچي همدغه شکنه پخوا دې هلك بل کل نه خوړل اوهغه خوراك چي به يخ وو يابه ددې هلك په مرضا باندي نه وو نو دسترخوان به يې په لغته وواهه او په بد ويلو به يې شروع وکړه ▯ .

1.شه نوګرانو ويونکو ددې لنډي کيسي اصلي مطلب څه دی ؟

2.داولاد روزنه بايد په کومه ډول سره وسي ؟

3.آياد علم په زده کولو سره راحت ډېرېږي اوکه په بې علمی ؟

4.د حلال رزق په ګټلو کي زموږ دين (اسلام) څه وايي ؟

جوابونه

1.موږ بايد داولاد په روزنه کي ډېر محتاط اوسو دهغه د پالنه څخه بايد يوه لحظه هم غافله ونه اوسو .موږ وينو په کوڅو اوبازاروکي هلکان بيله کومي پروا اودستورڅخه دوري رادوري ګرځي ياخوپه ويدو ګيمونو کي يا په سينماګانوکي ياهم په کلپونو کي د خپل وخت د تيرولو د پاره په خوراشوق اوذوق سره پيسې په اين وآن توګه د خپل موراو پلار څخه اخلي اوهلته د فضول او بيهوده کارونو په اجراٌ کولو کي لګياوي يا خود مکتب څخه تښتي اوياهم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوستانو کره د میلمستون پنوم دکوره څخه رخصت اخلي چي په دې صورتونو کي د موراو پلار ګډه وظیفه ده ځود خپل اولاد پالنه او روزنه په پام کي ولري.

2.داولاد روزنه باید په احسن صورت سره په داسي حالت کي وسي چي د زور وهلو ټکولواو بدسلوک په مبنا باندي اتکاْ و نلري خودا هم باید په یاد ولرو چي د بیځایه ناز او نوازاو یا هم بې حده مهربانۍ څه هم باید ځانونه وساتل سي . د ماشومانو د خواهشاتو په مطابق هغه وخت کارکول ضروردي چي دهغوپه سالمه روزنه کي کم تاوان وا نه رسوي . دنرمو خبرو اوپراخي حوصلې څه باید کار واخیستل سي.

3.داحقه خبره ده روزي ورکونکي الله پاك دی خو په دنیاکي دکارونو ویش د عقل اومنطق په اساساتو باندي ولاړ دی . په دې نړۍ کي چي موږ ژوند کوو وینو چي اکثره غریب کاره خلګ ددنیوي علم څخه برخورداره نه دي ، ددفتر اداري اوچوکي ادعاْ ځکه نسي کولاګ چي علم نلري اکثره ډیر خراب حالت د ژوند تیروي . ولي په مقابل کي هغه کسان چي دعلم اوسواد خاوندان دي د دفترونو اوحکومتي کارونو په اجراْ کولولګیادي اوددې لاري څخه په ډیره آسانه توګه خپل د ژوند معاشي برابروي .

4.دحلال رزق په ګټلو کي رب العزت ډیر برکت اچوي اوخپل ټول بندګان یي په دې امرکړیدي چي دحلال رزق دګټلود پاره کار وکړي لکه د الرحمن په مبارکه سوره کي 29 آیت ترجمه ده ((ټوله هغه چي په آسمان اومځکه کي دي په کارونو بوخت دي.

5.اوهمدغه رنګه رسول اکرم (ص) فرمايي ((هغه څوك چي ایمان په خداي (ج) لري اوحلال رزق د پاره هاند کوي هغه پرالله (ج) باندي ګران دی .

6.اوپه موږ مسلمانانو کي داسي یو متل دي چي وايي (دبیکاره خداګ بیزاره).

په حقیقت کي دبیکاره اوبې روز ګاره سړي څخه دهیڅ کس ښه نه راځي اوټوله خلګ ورته بد وایي اوځان ځني لیري کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازما ينښت

د حضرت ابوهريره (رض) څخه روايت دی فرمايي چي مادحضرت (ص) نه اوريدلي دي . داسې وفرمايل : په بني اسرائيلو کي دري کسان وه ، يويي برگی (پيس) يو يي گنجی (پك) اوبل يي ړوند وو . الله تعالی په هغوی د ازمايښت اراده وکړه . يوه فرشته يي دسړي په شکل ورته را واستول.

فرشته وبرگي ته ورغلل او ورته وې ويل . ستا څه ډيرخوښ دي ؟ هغه ورته وويل . صفا رنگ ، ښايسته پوستکی اوچي دامرض راڅخه ليري سي ، خلق راڅخه نفرت نکوي . فرشته پرې لاس راوکښی جوړ سو . ښايسته بدن (پوستکي) اوښايسته رنگ الله پاك ورکړ . بيايي ځني پوښتنه وکړه . کوم مال دي ډير خوښ دی ؟ هغه ورته وويل اوښان ياغواگاني (راوي ته شك دی) نو بلاربه اوښه ورکړې سوه . او ورته وې ويل . الله تعالی دي درته پکښې برکت واچوي .

بيا گنجي (پك) ته راغله . ورته يي وويل . ستا څه ډير خوښ دي هغه ورته وويل ، ښکلي ويښته چي دا پك توب راڅخه ورك سي ځکه خلگ راڅخه کرکه کوي . فرشته لاس باندي راکش کي داالله په رضا جوړسو ، اوښکلي ويښتان ورته پروردگارعالم ورکړه . بيا فرشته ورته وويل . په مالونو کي دي کم شی خوښ دی ؟ هغه ورته وويل . غواگاني . پروردگارعالم ورته بلاربه غوا ورکړه . او ورته وي ويل الله تعالي دي پکښې برکت واچوي . بيادا فرشته وړوند ته ورغله ورته وي ويل . ستا څه شي ډير خوښ دي ؟

هغه ورته وويل . داچي الله تعالي راته نظر بيرته راکړي چي خلگ ووينم . فرشته لاس باندي راکش کړ د پروردگارعالم په امربنا سو ، بيا يي ورته وويل په مالو نوکي دي څه شي ډير خوښ دي ؟ هغه ورته وويل . ميږي . نو د پروردگارعالم په امريوه دانه بلاربه ميږه ورکړه سوه اوورته ويي ويل خدای دي پکښې برکت واچوي .

بلاربه ميږه لنگه سوه ، غوا او اوښه هم لنگي سوې اوبيا زياتيدې ترديې چي د دريو واړوسره يوه کنده ډکه سوه . څه موده پس بيا هغه فرشته دانسان په شکل هغه پيس ته په هغه شکل اوهغه شان سره راغلل کله چي هغه برگي (پيس) وو. او ورته وي ويل.

زه فقير يم ، بې خرڅه سوي يم . بي داالله (ج) نه مي بله چاره نسته ، ستا څه دهغه الله پنوم چا چي ښايسته پوستکي اوښايسته رنگ اودا ډکه کنده مال درکړی دی ، يو اوښ غواړم چي زه سفر باندي وکړم . هغه ورته وويل . حقدار نورهم ډير دي . فرشته ورته وويل . داسي معلوميږي چي زه تا پيژنم ، آيا ته غريب برگي پيس نه يي چي خلقو درڅخه کرکه کوله ، بيا الله پاك جوړ کړي اودومره مال يي درکړ . هغه ورته وويل . دامال ماته پشت په پشت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مالدارو مشرانو نه پاتي دی . فرشته ورته وويل . که درواغ وايي نو بيا دي خدای هغسي که . بيرته هم هغسي سو .

فرشته بيا پك ته راغله په هغه شکل اوهغه حال کښي لکه چي هغه مخکي وو . هغسي خبري يي ورته وکړي لکه چي وپيس ته يي کړي وې . هغه هم هغه شان جواب ورکړ ، نو ورته يي وويل . که دروغ وايي نو خدای دي هم هغسي که لکه پخوا چي وې . هغه هم د پخوا پشان سو.

بيا ړوند ته راغله په هغه شکل او په هغه حال کښي څنگه چي مخکښي وو ، ورته يي وويل . غريب مسافريم بې خرڅه سوی يم بې دالله نه مي بله اسره نسته ، ستا څه دهغه الله په نامه يو پسه غواړم چاچي تاته نظر بيرته درکړ اودومره مال يي درته درکړ ، چي زه د سفر انتظام باندي وکړم . هغه ورته وويل . زه ړوند الله جوړ کړم اوس د هغه الله پنامه چي دي څومره پسونه پکار وي اوڅومره چي ماته پريږدې (تاته اختيار دی) زه به درته هيڅ ړغ نه کوم ، څومره چي اخلي هغه واخله . فرشته ورته وويل . خپل مال دي سمبال کړه ، زما نه دی پکار ، دا خو په تاسو دالله تعالي يو آزمايښت وو ، نو ستا څخه الله تعالي راضي سو ،اودهغه دواړو ملگرونه دي ناراضه سو . بخاري اومسلم شريف دواړو دامبارك حديث روايت کړيدی . دريم باب دصبر بيان 65 حديث 60 مخ رياض الصالحين اول جلد .

سوالونه

.1ددې کيسې اصلي مطلب څه دی ؟

.2ولي الله پاك په خپلو بندگانو ازمايښت کوي ؟

.3ددنياسره د محبت پباره کي رسول الله (ص) څه ويلي دي ؟

جوابونه

.1ددې کيسې اصلي مطلب دادی چي موږ بايد دالله تعالی شکر پر ځای کړو په هر وخت اوهر زمان کي . داشکر په دې معني نه دی که چيري موږ الله تعالي په لاره کي څه ورکړو نوگواکي زموږ مال کميږي ، داسي نه ده پروردگارعالم په کښي برکت اچوي . اول خو زکوات پرمسلمانانو فرض دی ،بيا خيرات ، صدقه ، سرسايه ، قرض حسنه ورکول هم پرمسلمانانولا زمي اوضروري خبره ده . اصلي مسلمان جوړيدل دهمدې ځايه څخه جوړيږي .لکه پروردگارعالم دقرآن عظيم الشان په لمړي صفحه اولمړي جملو کي داسي فرمايي (وممارزقنهم ينفقون) ترجمه يي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي ده . دهغه رزق څخه چي ما په روزي ورکړيده هغه کسان چي متقيان دي دوی دالله پاك بندګانو ته روزي ورکوي.

.2ټوله په دي پهيږو کم وخت چي انسان ودنياته راسي په هيڅ هم نه پوهيږي اوهيڅ هم نلري حتي د خپل ځان ساتنه هم نسي کولای ولي پروردګارعالم دادرې شيان وانسان ته پخپل

رحم اومهربانی سره اعطاْ کوي ،

_1عقل 2. دارايي 3. محافظت .

يعني دموراو پلار محبت ددوستانو شفقت ددې ضمانت کوي چي انسان لوی اودکمال اندازې ته ورسيږي . دالطف اومهرباني د پروردګارعالم ده . هغه وخت چي دکمال اندازې ته ورسيدی بيانو ددنياپه جمع کولو کي لاس اوپښې وهي داسي لګياوي ته چي وايي په دنيا کي بيله دې جمع کولو څه بل کارنسته . ددې جمع کولود پاره د خپل عقل او تدبر څخه کاراخلي څو وکولای سي په اسانی سره دخپلو شتو په ډيرولو کي اضافه توب راولي . بيانو ورڅخه هيروي چي دا په اصل کي څوك وو . څنګه منځ ته راغي . څه بايد وکړي . اوداسي نور نور . په همدې خاطر پروردګارعالم خپل بندګان ددې خاطرو چي خپل اصليت ورك نه کړي د خپل اصلي بادار تابع اوسي او په ژوند کي د خپل همنوع سره دکمك او ترون څه خپل ځان جدا نکړي کله نا کله په ازمايښت کي اچوي څو د نورو بندګانو د پاره د سرمشق اوعبرت سبب وګرځي . په همدې سبب قرآن عظيم الشان موږ ته په کراتو کراتو دا ذکر کړيدی .

.2رسول الله (ص) فرمايي ((زه ددې څخه نه بيريږم چي زما امت به ددين څخه واوړي خو ددې نه بيريږم چي ددنيا سره په مينه اومحبت اخته نسي)) صدق رسوله . رشتيا هم ددنيا سره مينه دومره غټه خرابي راولي چي بل هيڅ فسق اوفساد يي نسي راوستلای . پرموږ مسلمانانو باندي دافرض ده چي دحلال رزق او روزي د پاره کار وکړو خودا موهم بايد په ياد وي چي پروردګار عالم اود هغه رسول مقبول موږ ته څه اوامر اوارشادات پرې ايښي دي . څود ازمايښت او عذاب الاهي څخه په امان اوسو.

پروردګاردي موږ ته د عمل بالارکان توفيق راکړي آمين.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امانت

دعبدالله بن عمرابن الخطاب څخه روايت دی وايي ، ماد رسوالله (ص) څخه اوريدلي دي . چي ويل يي . د تيرو قومونو څخه درې کسان په سفرروان وو شپه پرې راغلل نو يو غارته ننوتل . دغره څخه يوه غټه ډبره را ولغړيدل د غارخوله يي بنده کړه . دوی پخپلو منځونوکي وويل . ددې مصيبت نه مو د خلاصۍ بله چاره نسته ، بيله دينه چي دالله تعالی څخه د خپلو نيکو اعمالو په وسيله سوال وکړو . په هغو کي يوتن وويل . يا الله زماموراو پلار ډيرسپين ږيري سوي وه اوماد شپې د خپلو اولادو نو څخه مخکي اول هغوی ته شيدې ورکولې . يوه ورځ را باندي غره کي ددرختي په تلاش ناوخته سو . ماښام چي راغلم هغوی ويده سوي وه ، ماڅاروی ولوشل او چي هغوی ته مي د شيدو پياله يو وړه دواړه بيده وه .

ويښول مي مناسب ونه ګڼل اوددوی څخه مي اول خپل اولادونو ته شيدې ورکول هم خوښ نه وو . ورته ولاړ وم چي خپله راويښ سي اولادونه مي په پښو کي لغړيدل او ژړيدل . ترڅو چي سهار سو. اوهغوی د خوبه څخه راکښې نستل . زه ورته انتظار وم بيا هغوی خپلي شيدې وچښلې . ياالله که ما دا کار خاص ستا درضا د پاره کړی وي نو زموږ څخه دا تکليف ليري که . ډبره لږ شان وښوئيده خودومره ليري نسوه چي دوی د غاره څخه راووزی.

بيا بل وويل : ياالله زما د يو اکا لور وه چي ماته د ټولو خلقوڅخه ګرانه وه ، او په بل روايت کي دي چي دومره ډيره مينه مي ورسره وه څومره چي انتهايي مينه يوسړی ديوې ښځې سره کوي . مابه ورڅخه د وصل تقاضا کوله خو هغې به انکارکاوه .تردې چي هغه په سخته قحطی کي مجبوره سوه زما څخه يي څه پيسې و غوښتې ما په دې شرط شپږ ديناره ورکړل چي زما خواهش به پوره کوي . هغې ومنله ، بياکله چي ماګقابوکړه اوګپه بل روايت کي دي بياکله چي زه دهغې پښو منځ کي کښې نستم . راته يي وويل . داالله څخه و بيريږه اودامهر په ناجائزه مه ماتوه . ددې خبرې په اوريدو ځنې ليري سوم ، حال داچي هغه زما ډيره خوښه وه اوهغه ديناروونه مي هم ورته پرې ښوول . ياالله که مادا کار خاص ستاد رضاد پاره کړی وي دا تکليف زموږ څخه ليري کړه . ډبره نورهم وښوئيده خودومره نه چي هغوی د غاره ځنې وتلي وای .

دريم وويل : ياالله ماد يوه کارد پاره څه مزدوران نيولي وه نورو ته مي خپله خپله مزدوري ورکړه خو يوسړی ولاړی دهغه مزدوري راسره پاته سوه ، ماد هغه په رقم تجارت شروع کئ اودهغه مال ډير زيات سو . څه موده پس هغه سړی راغئ اودخپلي مزدورئ تقاضا يي وکړه . ماورته وويل . داڅه مال چي ته ويني ، ميږې ، بزې ، غواګاني ، اوښان اوغلامان داټول ستا مال دی . هغه راته وويل . خندا را پوري مه کوه ، زما مزدوري خولږ وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماورته وويل . خاندم نه واقعي دا ټول ستا مال دی . وړه يي . هغه ټول مال روان کړ . هيڅ شی يي هم پري نښود . ياالله که ماداکار خالص ستا د رضا د پاره کړی وي نوزموږ څخه داتکليف ليري که . ډبره ليري سوه اودغارخوله هم خلاصه سول . ټوله راو وتل او پخپل سفر روان سول . بخاري اومسلم شريف دواړو ددې حديث روايت کړيدی . رياض الصالحين اول جلد 12 حديث 19مخ اول باب

سوالونه

1.ددې مبارك حديث اصلي مقصد څه دی ؟

2.آياداکيسه موخوښه سوه ؟

جوابونه

ددې مبارك حديث اصلي مقصد دادی چي دخلقو مال بايد په زور، جبر اوناحقه سره ونه خوړل سي . داسي چي پرمسلمانانو فرض ده بايد زکات ، خيرات ، صدقه اوسرسايه ورکړي په هغه صورت کي چي دخپل حق اواندازې څخه زياتي پيسې يامال ولري نوپه دې ډول داهم فرض ده چي دخلقو مال ته بايد په درنه سترګه وکتل سي اوياهم دامانت په صورت کي بايد ورسره خيانت ونه سي . داسي يوه مشهوره جمله د ټولو مسلمانانو په ذهن کي سته چي رب العزت فرمايلي دي:

الله تعالي (ج) دخپل حق څخه تيريږي خو دبنده دحق څخه نه تيريږي .

موږ په دې قصه کي ولوستل چي ترټولو بهترين خدمت وخلقو ته هغه دی چي د خلقو امانت بيرته پلاس ورکړل سي . دا چي بعضي خلګ د نورو خلقو و دارايي ګانو ته يي سترګي پټي کړي وي اوياهم غلا وي کوي په ورځ دآخرت کي به په ډيرسخت عذاب سره اخته سي او رسول الله (ص) يي هم شفاعت ترهغو نه سي کولای ترڅود قرضدارحق اداْ نه کړي . او په دنياکي به هم خجل اوشرمنده وي . دا خولا پريږده چي په پټه پټه به دخلقو دويري ګرځي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغنيمت مال څه ته وايي

دحضرت ابوهريره (رض) څخه روايت دی چي رسول اکرم (ص) فرمايلي دي : پيغمبرانوكي يو پيغمبر عليهم الصلواه والسلام و جهاد ته روان سو. اوخپل قوم ته يي وويل . داسي سړي دي زماسره نه ځي چي ښځه يي نکاح کړې وي ولي کورته يي نه وي راوستلي ، خود راوستو نيت يي وي . داسي سړي دي هم نه راسره راځي چي د آّبادی ديوالونه يي پورته کړي وي خولايي چت نه وي پرې اچولی . اوداسي سړي دي هم نه راسره راځي چي ميږي يا بلاربي اوښي يي اخيستي وي اودهغو دبچو په انتظاروي.

غزاته روان سو ، اوهغه کلي ته په داسي وخت کي ورسيدی چي مازديگر يامازديگر نژدې وو . نو لمرته يي وويل . ته هم داالله په حکم روان يي اوماته هم د جهاد حکم الله راکړيدي . الله . دا لمر موږ ته ودروه (ايساريي که) . لمر ودريدی ترهغه وخته چي دوی فتح وموندله اودغنيمت مال يي راجمع کړ چي دآّسمانه اور راسي او ويي سوځوي (په هغه زمانه کي دادصدقې دقبليدو علامه وه) اور راغلئ خودا مال يي ونه سوځاوه . هغه قوم ته وويل:

په تاسو کي چا خيانت کړيدی . مال پوره نه دی ځکه ونه سوځيدئ دهري قبيلې دي يو يو نماينده راسي ماته دي لاس راکړي . په هغوئ کي دوو يادرو کسانولاسونه د پيغمبر په لاسونو پوري ونښتل . ورته يي وويل . تاسي څه پټ کړيدي هغه راوړئ . هغوئ دغوا د سر غوندي د سرو زرو جوړ را وړ او په نورمال کي يي واچاوه . اور راغی او ټول مال يي وسوځاوه . حضور (ص) وفرمايل . الله تعالي زموږ په کمزورئ اوعاجزئ رحم وکړ اوموږ ته يي مال دغنيمت حلال کړ .

بخاري اومسلم شريف دواړو ددې مبارك حديث روايت کړيدی.

رياض الصالحين اول جلد 58 حديث 55 مخ باب الصدق

سوالونه

.1غنيمت څه ته وايي ؟

.2جهاد څه ته وايي ؟

جوابونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اول :غنيمت عبارت دهغه مال څخه دئ چي دکفرسره دجګړي ياجهاد په وخت کي د مسلمانانو په لاس ورسي اويايې ترې ولجه کړي . خوهيڅکله غلا ، لوټ ماري ، په زوراخيستل د غنيمت معني نلري بلکه دارنګه لاس ته راوړل هغه حرام مال دی چي په ورځ کي دآخرت به پروردګارعالم دې شخص ته په دوږخ کي ځای جوړوي اودمال د عوض په رقم کي به دغله څخه دايمان حصه اخلي .

دوهم : جهاد عبارت دهغه مجادله اومبارزه څخه دی چي دحق غالبيت پرناحق باندي ثابتوي . جهاد په ځان ،ژبه اومال سره پخپل وس اوقدرت تحقق مومي . ددې مجادله او مبارزه هدف د الله تعالي د قانون تطبيق کول او نافذ کيدل دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توکل او با ور

دحضرت عبدالله ابن عباس (رض) څخه روايت دی چي حضرت محمد (ص) فرمايلي دي . ماته امتونه وښوول سول . يو نبي مي وليدی چي ورسره وړوکي شان ټولګۍ وه اوځينو نبيانوسره يويادوه کسان وه اوځينو سره يوهم نه وو. ناڅاپه مي يوه ډيره ګڼه وليده نومادا خيال وکړچي دا به زما امت وي . راته وويل سوه . دا موسي اود هغه امت دی . ليکن ته دآسمان کناري ته وګوره . ماچي وکتل نو يوه ډيره لويه جمع وه . بيا راته وويل سوه دې بلي کنارې ته وګوره . نودې خوا هم ډيره زياته ګڼه وه . راته وويل سول دا ټوله ستا امت دی . په دې کي اويازره داسي کسان دي چي بي حسابه اوبې عذابه جنت ته ځي .

بيا حضرت (ص) دمجلس څخه ولاړسواوکورته ننوتی . خلقو خبري شروع کړي ، داکسان به څوك وي چي بې له پوښتني څخه به جنت ته ځي . چا ويل دابه دحضرت (ص) اصحاب وي . چا ويل دا به هغه کسان وي چي داسلام په دورکي پيدا سوي وي ، دکوچنيوالي څخه مسلمان وي اوشرك يي بيخي کړي نه وي . چا نوري خبري وکړي . په دې وخت کي آنحضرت (ص) دکوره څخه راووتی . وې فرمايل . څه خبري مو کولې ؟ خلقو ورته حال ووايه . نوآنحضرت (ص) وفرمايل : دابه هغه کسان وي چي پخپله دم درهه کوي نه په بل چا او نه به بد فالي نيسي بس پخپل رب به

توکل کوي . دستي عکاشه بن محصن (رض) ودريدی اوعرض يي وکی ؟

يارسول الله ته الله ته سوال وکه چي ماهم دې کسانو کي شامل کړي ؟ آنحضرت (ص) ورته وفرمايل . ته په دوئ کښي يي . بيابل سړی ودريدي عرض يي وکړ .

زماد پاره هم دالله (ج) څخه سوال وکړه چي دې کسانوکي مي شامل کړي ؟

رسول الله (ص) ورته وفرمايل : عکاشه ستانه مخ کي سوال وکړ .

بخاري شريف اومسلم شريف دواړو ددې حديث روايت کړيدی.

رياض الصلحين اول جلد4حديث (باب يقين اوتوکل)

سوالونه

1.آيادرسول مقبول امت زيات دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.2آيا بې دالله (ج) نه بل مددګارسته ؟

جوابونه

اول سوال جواب :

هو. دا حقيقت دى چي درسولالله (ص) امت ډيرزيات دى . ځکه په قرآن عظيم الشان کي دا وعده کړي سويده چي پس له محمده بل پيغمبر او بل نبي نسته اود قيامت تر ورځي پوري به دادين قايم وي په هرشکل اوهره بڼه چي ځوک اسلام ته خدمت کوي د همدي قرآن اومحمد (ص) پرارشاداتو باندي به بنا ولري . ددې خبري د تائيد د پاره هغه صحنه وخپلو ګرانو ويونکو ته ورپه زړه کوم کم چي د رحلت په وخت کي پيښه سوي وه . هغه وخت چي رسول الله (ص) خپلي سترګي ددې نابودي دنيا څخه پټې کړې نو په مسجد نبوي کي حضرت عمرفاروق قسم وخوړئ ، هرهغه کس چي ووايي پيغمبر مړسو سر به يي په توره ورته پرې کړم . په مسجدنبوي کي ټول صحابه چپ ناست او ولاړ دي هيڅ ځوک ږغ نسي کولای . حضرت ابوبکر صديق (رض) نسته ديوه غم پرځای دوه غمونه دي ، حضرت عمر په قهرکي دی توره يي راکښلې ده اود فرياده څخه چغې وهي . په دې حالت کي ځني صحابه ولاړه حضرت ابوبکر چي د ښهره وتلي وو په دې حالت سره يي آګاه کړ . هغه هم په ډيره منډه ځان را ورساوه اومسجد نبوي ته حاضرسو سمدلاسه يي پرحضرت عمر دا آيت ولوستی

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِيْن مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ(144)آل عمران

ترجمه : نه دی محمد مګررسول دخداي (ج) . که چيري مړسي اوياقتل سي نو تاسي به د پخوا پشان خپلو اولينو حالتونوته ګرځي . اوهغه کس چي وګرځيدئ خپل پخواني حالت ته پس هيڅ ضرر به ونه رسوي الله ته ډير ژردئ چي الله به جزا د نيکي ورکړي وشکر ګذارانو ته .

حضرت عمرفاروق (رض) وايي والله مادااّيت مبارك هير کړي وو سمدلاسه چپ سو او خپله توره يي بيرته په پوښ کي واچوله ددي مبارك آيت معني اومطلب دادی چي د پيغمبر په نه موجود ديت سره به هم دادين داسلام قايم وي اګرکه منافقان اوکافران په خپلو دسايسو شپه او ورځ صبا کړي .

دوهم سوال جواب :

هيڅ کله د پروردګارعالم نه ماسوا بل ځوك مددګاره کيداي نسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکفي با الله ولي وکفي با الله نصيرا .

ددنياد خلقو کمکونه هيڅکله موْ ثرنه واقع کيږي کله چي د پرور دګار عالم رضاْ پکښي نه وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوستۍ تړون

دمځكي پرمخ ډير ښهرونه كلي اوخلك دي چي په مختلفو شرائطواوحالا توكي ژوندكوي ، په همدې لحاظ په يوښهركي يو ډير مالداره سړى وو چي په يوه ولسوالي كي يو بل شته من زميندار ملګري درلودئ د دوي ترمنځ دا عادت وو چي هركله به يي زړه وغوښتې د خپلي كورنۍ سره به يي ښهريا كلي ته سفركاوه اوڅه د پاسه شل ديرش ورځي به يي تيرولي په دې ترڅ كي يوه ورځ دكلي خان اوزميندار د خپل كوركهول سره روان سواو ښهرته ورسيدى كله چي دخپل ملګري مهمان خاني ته داخل سو وې ليدل چي دملګري زوى يي ناست دى اوكتاب ورته غوړيدلئ دى ترسلام دوعا ورو سته هلك ولاړى چي خپل پلارخبركړي خوخپل كتاب يي په همدې مهمان خانه كي پرې ښودئ اوخپله ولاړئ ، زميندار سړي وغو ښتل چي داكتاب ووينې كله چي كتاب يي خلاص كړ وې ليدل چي داسي پكښې ليكل سويوه.

خان كاكا په لمړي ځل كي دوه آسان اوخپل دكور ټول ماشومان را وستل دومره پيسې د آسونو پاره خوراك دومره وريجي دومره غوښي اوداسي نور. بيا په دوهمه پلا ...بيا په دريمه پلا... ، زميندار سړي چي داكتاب ولوست ډيره يي خوا بده سوه اوځان ورته سپك معلوم سو،خيركله چي دده ملګرى راغى ترسلام دوعا ورو سته يي بيله ځنډه څخه ورته وويل : شاباش : څومره ښه دوستي ، زمادكلو كلو د را تللو حساب اوكتاب سره دخرڅه ليكي .او پرما باندي د خرڅ احسان اچوي ؟ ښهري سړى چي پوه اود فكرهوښيار وو په خندا سواو خپل ملګري ته يي وويل.

عجيبه ښه خبره دي وكړه ، ددې ليكلو مقصد دانه دى چي زه پرتا احسان اچوم اوياهم ستا نه ددې عوض غواړم مقصد دلته دادى چي هركله وغواړم ددوستۍ په باره كي فكر وكړم سمدلاسه كتاب ته ګورم وينم چي مادا دوستي په دومره زياتو پيسو پيدا كړيده او څنګه به څوك وكړاى سي زما دا سرمايه بيځايه او بيهوده تلف كړي او يايي وغورځوي څكه خو دا دوستي تر مرګه پوري پالم په دې باره كي يوفارسي شاعرهم څومره ښه فردونه لري موي سفيدام رافلك رايګان نداد*اين رشته رابه نقد جواني خريده ام

سوال

ددې مطلب اصلي مرام څه دى ؟

جواب : ګرانو ويونكوكمه لاره چي ما وخپل ځانته پخپل ژوند كي ټاكلي ده هغه په سادګۍ اودمينا طوطي پشان د څو كلمو د زده كولو نتيجه نه ده بلكه دميني محبت ايمان اوكاملي عقيدې هغه پخه سوي ميوه اوغوره كړه سوي لاره ده چي د پروردګارعالم په رحم اوعطوفت سره زما په برخه سويده ځكه نو دمرګ تر ساعته به ددې لاري په حقانيت اوحقوقيت باندي اعتراف وكړم ددې خپلي خبري د برملا كولود پاره غواړم تاسي ويونكي پرما باندي شاهدان واوسۍ.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library